การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน

A STUDY OF INFORMATION TECHNOLOGY USE ON THE INTERNET OF PERSONNEL WORKING AT ROYAL IRRIGATION DEPARTMENT (SAMSEN BRANCH)

รัตนา นางาม

RATTANA NANGAM

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2557

การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน

A STUDY OF INFORMATION TECHNOLOGY USE ON THE INTERNET OF PERSONNEL WORKING AT ROYAL IRRIGATION DEPARTMENT (SAMSEN BRANCH)

รัตนา นางาม

RATTANA NANGAM

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโ
นโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อการค้นคว้าอิสระ การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน

ชื่อ สกุล นางสาววัตนา นางาม

ชื่อปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การจัดการ

คณะ บริหารธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

.....ประธานกรรมการ

(ดร.ณัฐชา ธำรงโชติ)

.....กรรมการ

(ดร.สารสิทธิ์ บุพพานนท์)

.....กรรมการ

(ดร.ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ (บัณฑิตศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

.....คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

(ดร.ปริญญา มากลิ่น)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ การค้นคว้าอิสระ การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของบุคลากร กรมชลประทาน สามเสน
ชื่อ สกุล รัตนา นางาม
ชื่อปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา และคณะ สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระดับของการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากร จำนวน 364 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดตัวอย่างของ Yamane กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบ่งชั้นภูมิแบบกำหนดสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ (t-test) แบบ Independent สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ย ระหว่าง 2 กลุ่ม และ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากร กรมชลประทาน สามเสน มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ อยู่ในระดับมาก การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง อยู่ในระดับปานกลาง และการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ อยู่ในระดับน้อย โดยปัจจัยด้านเพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านอายุ และประเภทของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Independent Study title	A study of Information Technology Use on the Internet of Personnel Working at Royal Irrigation Department (Samsen branch)
Author	Miss Rattana Nangam
Degree	Master of Business Administration Program (M.B.A.)
Major program	Management
Academic Year	2014

ABSTRACT

The purposes of the study were to investigate the level of each aspect of information technology use on the internet; and to compare the level of the Internet use of personnel working at Royal Irrigation Department (Samsen branch). 364 persons were the sample selected by Yamane sample size determination. The questionnaire was administered with as the instrument for collecting data, which were analyzed by the frequency distribution, percentage distribution, standard deviation, t-test, and One-Way ANOVA.

The results revealed that investigate the level of information technology use on the internet of personnel working at Royal Irrigation Department (Samsen branch) was relatively high in terms of the educational use. As for the purposes of the use for communication use, the use according to the workplace policy, and the use for entertainment were average; however, in terms of the commercial use, the result was quite low. Moreover, different genders and educational levels revealed similar internet information technology use; opposite from age personal factors which resulted in 0.05 statistical difference.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลสำคัญหลายท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์

ขอขอบคุณพระคุณ ท่าน ดร.ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งได้สละเวลาอันมีค่าให้คำชี้แนะ ตรวจทาน และแก้ไข จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ทั้งนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาแก่ข้าพเจ้าทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาทุกท่าน ที่ให้มิตรภาพ และความสุขแก่ข้าพเจ้าตลอดการศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมา

คุณค่า และประโยชน์อันพึงเกิดจากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ข้าพเจ้าขอมอบไว้ให้ บิดา มารดา ผู้เป็นที่สุดของคุณงามความดีทั้งหลายที่เกิดแก่ชีวิตของข้าพเจ้า

รัตนา นางาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฌ
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	5
1.4 สมมติฐาน	6
1.5 กรอบแนวความคิด	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.7 นิยามศัพท์	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสารสนเทศ	11
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	18
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	30
2.4 ภูมิหลังของกรมชลประทาน สามเสน	34
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3. วิธีดำเนินการ	40
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
5.1 สรุปผลการวิจัย	78
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	80
5.3 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย	82
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	83
เอกสารอ้างอิง	84
ภาคผนวก	86
แบบสอบถาม	87
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	93

สารบัญตาราง

ตางราง		หน้า
3.1	จำนวน และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน	42
4.1	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	48
4.2	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	49
4.3	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	50
4.4	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของบุคลากร	51
4.5	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต	52
4.6	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง	53
4.7	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตต่อวัน	54
4.8	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	55
4.9	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเว็บไซต์ที่ใช้บริการ	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตางราง		หน้า
4.10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในภาพรวม	60
4.11	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร	61
4.12	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้	63
4.13	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน	64
4.14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์	66
4.15	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง	67
4.16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามเพศ	69
4.17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามอายุ	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตางราง		หน้า
4.18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	73
4.19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามประเภทของบุคลากร	75

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1.1	กรอบแนวความคิด	8

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ต นับเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความสำคัญ ทั้งนี้ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายการทำงานที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วโลก เพื่อให้เข้าถึงแหล่งข่าวสาร และข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย การติดต่อซื้อขาย การทำธุรกิจ หรือแม้แต่ใช้ในการติดต่อสื่อสารส่วนตัว ปัจจุบันมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย และขยายตัวอย่างรวดเร็ว สถิติผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย เมื่อปี 2534 มีเพียง 30 คน แต่ในปัจจุบันจากการสำรวจในปี 2556 พบว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตตั้งแต่อายุ 6 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 63.3 ล้านคน มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 18.3 ล้านคน (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักสถิติเศรษฐกิจและสังคม, 2556) ซึ่งเป็นจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นในระยะเวลา 22 ปี ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารด้วยกลไกอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้มีการติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก รวดเร็วตลอดเวลา สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งในด้านการบันเทิง และด้านสาระความรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญ ที่สามารถค้นหาสิ่งที่น่าสนใจได้ทันที รวมทั้ง ยังส่งข่าวสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว และตลอดเวลา ซึ่งในปัจจุบันระบบการสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน องค์กร บริษัท หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้มีการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตไว้สำหรับใช้งาน ระบบอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ต่อการทำงาน การค้นคว้าหาข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลของหน่วยงาน ทำให้สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ตได้

ปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กร หรือหน่วยงาน ทุกหน่วยงานที่เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ในด้านของการเข้าถึงข้อมูลที่มีความรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ และประหยัดต้นทุนในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ การเชื่อมต่อในระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในหน่วยงาน เช่น การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การมีเว็บไซต์สำหรับเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ความเชื่อมโยงของเครือข่ายสารสนเทศทำให้เกิดสังคมโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้องค์กรมีลักษณะผูกพัน มีการ

บังคับบัญชาแบบแนวราบมากขึ้น หน่วยธุรกิจมีขนาดเล็กลง และเชื่อมโยงกันกับหน่วยธุรกิจอื่นเป็นเครือข่าย การดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันกันในด้านความเร็ว โดยอาศัยการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารโทรคมนาคมเป็นตัวสนับสนุน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว ดังนั้น ทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ และเอกชนต่างก็ต้องให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ต้องให้บริการแก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว จึงได้กำหนดให้หน่วยงานทางราชการต่าง ๆ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อให้ระบบราชการเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของรัฐบาล แต่อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานราชการต่าง ๆ นั้น มีความล่าช้าเป็นอย่างมาก เพราะต้องประสบปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น การขาดแคลนงบประมาณ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ระเบียบขั้นตอนต่าง ๆ ที่ล้าสมัย ขาดนโยบายที่ชัดเจนขององค์กร (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ อ้างถึงใน (ผดุงศิลป์ สุยะ, 2552, หน้า 1)

“การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Management) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงานขององค์การสมัยใหม่ที่ต้องมีกระบวนงานที่ทันสมัย มีวงรอบของระยะเวลาการปฏิบัติงานสั้น และมีต้นทุนในกิจกรรมต่าง ๆ ลดลง และต้องการสื่อสารที่รวดเร็ว ทั่วถึง และถูกต้องแม่นยำ ซึ่งในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเรื่องการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ไว้ในหลายมาตรา เช่น มาตรา 39 ให้ส่วนราชการจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่จะสามารถติดต่อสอบถาม หรือขอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ หรือใน มาตรา 41 ที่กำหนดให้ในกรณีที่ส่วนราชการได้รับคำร้องเรียน เสนอแนะ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการ โดยมีข้อมูล และสาระตามสมควร ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นที่จะต้องพิจารณาดำเนินการให้ลุล่วงไป และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบผลการดำเนินการด้วย ทั้งนี้ อาจแจ้งให้ทราบผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการด้วยก็ได้” (ปัณรส มาลากุล ณ อยุธยา, 2009, หน้า 10)

อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้เรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสิ่งที่รัฐให้ความสำคัญ ดังแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 – 2561) ข้อ 1.1.3 ส่งเสริมให้ส่วนราชการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการให้บริการประชาชน (*e*-Service) เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้ง่ายขึ้น รวมทั้ง พัฒนา

รูปแบบ การบริการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นผู้เลือกรูปแบบการรับบริการที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง (Government You Design) โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ เช่น m – Government ซึ่งให้บริการผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile G2C Service) ที่ส่งข้อมูลข่าวสารและบริการถึงประชาชน แจ้งข่าวภัยธรรมชาติ ข้อมูลการเกษตร ราคาพืชผล หรือการติดต่อและแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านสังคมเครือข่ายออนไลน์ (Social Network) เป็นต้น (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556 – 2561) แม้ว่าหน่วยงานภาครัฐจะได้มีการวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ และการเตรียมความพร้อมของการเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ แต่ก็ยังไม่มีผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมมากเท่าที่ควร คงมีแต่การเสนอโครงการเพื่อขอจัดสรรเงินงบประมาณ และตัวชี้วัดผลการดำเนินการที่เน้นเพียงแค่การมีวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามที่กำหนดไว้เท่านั้น ทำให้มีผลต่อการจัดอันดับเกี่ยวกับความพร้อมในการเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ซึ่งจากรายงานการจัดอันดับความพร้อมของการเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จำนวน 182 ประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2551 (United Nations e-Government Survey, 2008) พบว่าประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 64 มีค่าดัชนีความพร้อม 0.5031 เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศ จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะเพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพของภาครัฐ โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ซึ่งภาครัฐจะต้องเน้นประสิทธิผลในด้านการจัดการความรู้และการใช้สารสนเทศมากกว่าการจัดหาเทคโนโลยี โดยเฉพาะความจำเป็นที่ต้องเร่งรัดให้มีการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ การติดตามตรวจสอบและประเมินผลอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2551, หน้า 13) ดังนั้น องค์กรภาครัฐจะต้องวางกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดีสู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (สุเมธ รัศมีขวัญ, 2556)

กรมชลประทาน เป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัดในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่จัดให้ได้มาซึ่งน้ำเพื่อกักเก็บรักษา ควบคุม ส่ง ระบาย หรือแบ่งน้ำเพื่อการเกษตร การพลังงาน การสาธารณูปโภค หรือการอุตสาหกรรม และหมายรวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำกับการคมนาคมทางน้ำซึ่งอยู่ในเขตชลประทาน ดังนั้น จึงถือได้ว่า กรมชลประทานเปรียบเสมือนศูนย์รวมการพัฒนาทรัพยากรน้ำของประเทศ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญใช้ในกิจการต่าง ๆ หากบุคลากรในกรมชลประทานมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ก็จะทำให้การดำเนินงานการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ มีความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น การตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้อง โดยใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสาร กรมชลประทาน ได้ให้

ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ของกรมชลประทาน (ปี 2556 – 2559) ในมิติที่ 4 เป้าประสงค์ที่ 18 มีระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม ตัวชี้วัดที่ 29 : ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ กลยุทธ์ที่ 24 : พัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน โดยมีการวางแผนจัดโครงการ 2 โครงการ คือ โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศตามแผนปฏิบัติงานประจำปี และโครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น กรมชลประทาน ในฐานะองค์กรที่มีหน้าที่บริหารจัดการด้านน้ำ ให้ได้มาซึ่งน้ำเพื่อกักเก็บรักษา ควบคุม ส่ง ระบาย หรือแบ่งน้ำเพื่อการเกษตร การพลังงาน การสาธารณูปโภค หรือการอุตสาหกรรม และหมายรวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำกับการคมนาคมทางน้ำ ซึ่งอยู่ในเขตชลประทาน จึงควรส่งเสริมให้บุคลากร ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะเรื่องการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพราะจะทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว สามารถแจ้งปัญหากรณีเกิดอุทกภัย หรือภัยแล้งในทุกพื้นที่ของประเทศไทย เพื่อจะสามารถดำเนินการแก้ไขได้อย่างทันท่วงที ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากร กรมชลประทาน สามเสน เพื่อนำผลการศึกษามาพิจารณาปรับปรุง ในส่วนของการพัฒนาระบบข้าราชการในกรมชลประทานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากร กรมชลประทาน สามเสน

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับของการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง

1.2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากร กรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากร กรมชลประทาน สามเสน ซึ่งมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของบุคลากร

1.2 พฤติกรรมด้านการใช้งาน

- ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต
- ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง
- จำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตในต่อวัน
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
- เว็บไซต์ที่ใช้บริการ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน

2.1 ระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตรายด้าน

- การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร
  1. การรับ/ส่ง E-mail
  2. การติดต่อสื่อสารทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น Facebook Line Twitter ฯลฯ
- การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้
  1. การหาข้อมูลข่าวสาร
  2. การศึกษา
  3. E-learning
- การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน
  1. การปฏิบัติงานโดยการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต
  2. การให้บริการประชาชน

- การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์
  1. การซื้อ/ขายสินค้า และบริการ (shopping online)
  2. การทำธุรกรรมทางการเงิน (E-banking)
- การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง
  1. การดูหนัง, คลิปต่าง ๆ
  2. ฟังเพลง

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำนวน 4,042 คน (นายบุรินทร์ รัตนะ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน, กลุ่มทะเบียนประวัติบำเหน็จบำนาญ, สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล, กรมชลประทาน, 2557) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากร จำนวน 364 คน ซึ่งได้มาจาก การกำหนดตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Taro Yamane, 1973) กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบ่งชั้นภูมิแบบกำหนดสัดส่วน

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการศึกษาตั้งแต่ เดือนกันยายน พ.ศ. 2557 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2557

1.4 สมมติฐาน

1.4.1 บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีเพศต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความแตกต่างกัน

1.4.2 บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความแตกต่างกัน

1.4.3 บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความแตกต่างกัน

1.4.4 ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความแตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวความคิด

กรอบแนวความคิดในการวิจัย เรื่อง ระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ผู้วิจัยได้แนวคิดการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดพฤติกรรมในการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และได้ศึกษาจากงานวิจัยของ นันทิยา มงคล (2550) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1– 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี กำหนดเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาพ 1.1 กรอบแนวความคิด

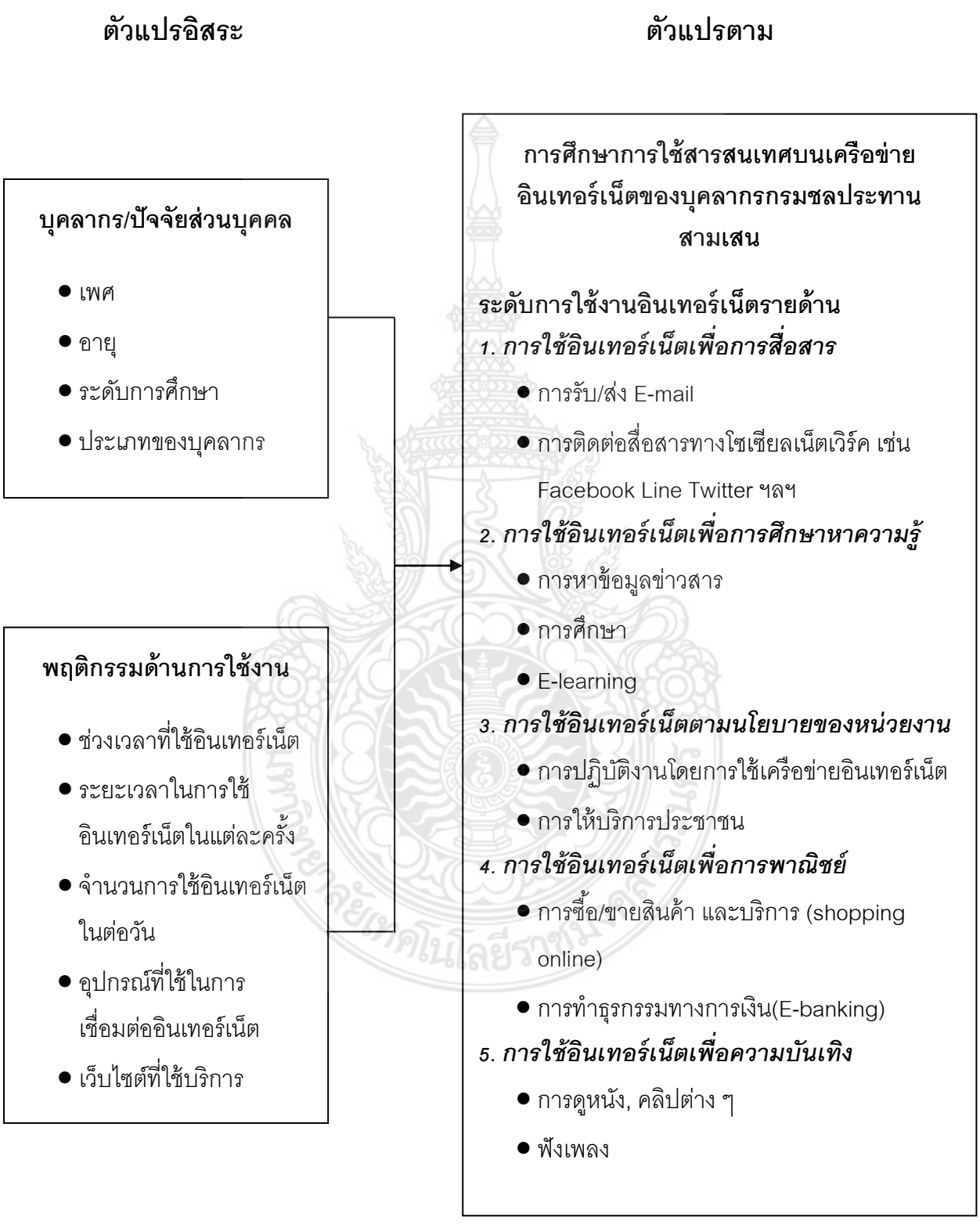

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน

1.6.2 นำข้อมูลผลการวิจัยเป็นแนวทางในการวางแผน เพื่อพัฒนา ปรับปรุงเทคนิค และวิธีการให้บริการสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อพัฒนานโยบาย และกำหนดแผนยุทธศาสตร์ของกรมชลประทาน ให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์

อินเทอร์เน็ต หมายถึง ระบบเชื่อมโยงเครือข่ายที่บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ใช้ในการเชื่อมต่อเพื่อทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง การใช้งาน การกระทำ หรือการจัดการของผู้ใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตในส่วนของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ประกอบด้วย

- ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง กรอบเวลาการใช้งานในแต่ละวัน
- ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต โดยใช้หน่วยวัดเป็นชั่วโมง
- จำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตในต่อวัน หมายถึง จำนวนครั้งในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตหรือการเข้าชมเว็บไซต์
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต หมายถึง อุปกรณ์ที่เป็นตัวกลางในการรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต เป็นต้น
- เว็บไซต์ที่ใช้บริการ หมายถึง หน้าเว็บไซต์ที่เข้าเยี่ยมชมอย่างมีวัตถุประสงค์

ระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ต หมายถึง การวัดจำนวนของช่วงระยะเวลาความถี่ในการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเตอร์ส่วนของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ซึ่งมี 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ระดับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น การรับ/ส่ง E-mail การใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น Facebook Line Twitter ฯลฯ

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ หมายถึง ระดับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ การหาข้อมูลข่าวสารประจำวัน ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา บทความอิเล็กทรอนิกส์ บทเรียน E-learning

การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน หมายถึง ระดับการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน เช่น การให้บริการ online ผ่านหน้าเว็บเพจ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของกรมชลประทาน

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ หมายถึง ระดับการใช้อินเทอร์เน็ตด้านการซื้อ/ขายสินค้า (shopping online) การรับบริการและการให้บริการ การทำธุรกรรมทางการเงิน (E-banking)

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง หมายถึง ระดับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง เช่น การดูหนัง, คลิปต่าง ๆ ฟังเพลงจากเว็บไซต์ เช่น Youtube 4share เป็นต้น

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกรมชลประทาน สามเสน ได้แก่ สำนักงานเลขานุการกรม กองการเงินและบัญชี สำนักกฎหมายและที่ดิน กองแผนงาน กองพัสดุ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักบริหารโครงการ สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักสำรวจด้านวิศวกรรมและธรณีวิทยา สำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มตรวจสอบภายใน และสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) หมายถึง เทคโนโลยีเพื่อใช้กับการจัดการสารสนเทศ มีความเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ ทำให้สารสนเทศนั้นมีประโยชน์ และสามารถใช้งานได้หลากหลายมากขึ้น

ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคลากรกรมชลประทานใช้บริการประเภทต่าง ๆ ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน มีแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีสาระสำคัญเรียงลำดับ ดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสารสนเทศ

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

2.4 ภูมิหลังกรมชลประทาน สามเสน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสารสนเทศ

2.1.1 ความหมายของสารสนเทศ

สารานุกรมเอ็นคาร์ทา (Encarta, 1999, P 100 อ้างถึงใน สมโภชน์ เข็มเพชร์, 2552, หน้า 9-10) ได้ให้ที่มาและความหมายของคำว่า เทคโนโลยี (Teachnology) ไว้ว่า เป็นคำที่มาจากภาษากรีก 2 คำรวมกัน คือ Tekhne หมายถึง ศิลปะหรืองานช่างฝีมือ (art of craft) และ Logia หมายถึง สาขาวิชาของการศึกษา (art of study) ดังนั้นถ้าจะแปลตามตัว เทคโนโลยี จึงหมายถึง การศึกษาหรือศาสตร์ของงานช่างฝีมือ

พจนานุกรมเว็บสเตอร์ (Webster, 1994, P 210 อ้างถึงใน สมโภชน์ เข็มเพชร์, 2552, หน้า 9-10) ได้ให้ความหมายของคำว่า เทคโนโลยี ไว้ดังนี้

1. การใช้ทางวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม องค์รวมทั้งหมดของวิธีการ และวัสดุที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. องค์ความรู้ที่มีอยู่ในอารยธรรมเพื่อใช้ในการเพิ่มพูนฝึกหัดด้านศิลปะ และทักษะความชำนาญเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุ

เทคโนโลยี (Technology) หมายถึง การประยุกต์เอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ การศึกษาพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ก็เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติ กฎเกณฑ์ของสิ่งต่าง ๆ และหาทางนำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ เทคโนโลยีจึงเป็นคำที่มีความหมายกว้าง

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผล และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มนุษย์แต่ละคนตั้งแต่เกิดมาได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เช่น เรียนรู้สภาพสังคมความเป็นอยู่ กฎเกณฑ์ และวิชาการ เป็นต้น ลองจินตนาการดูว่าภายในสมองของเราเก็บข้อมูลอะไรบ้าง เราคงตอบไม่ได้ แต่สามารถเรียกเอาข้อมูลมาใช้ได้ ข้อมูลที่เก็บไว้ในสมอง เป็นสิ่งที่สะสมกันมาเป็นเวลานาน ความรอบรู้ของแต่ละคนจึงขึ้นอยู่กับการเรียกใช้ข้อมูลนั้น ดังนั้น จะเห็นได้ชัดว่าความรู้เกิดจากข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทุกวันนี้ มีข้อมูลอยู่รอบตัวเรามาก ข้อมูลเหล่านี้มาจากสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต หรือแม้แต่การสื่อสารระหว่างบุคคล จึงมีผู้กล่าวว่ายุคนี้เป็นยุคของสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้จัดการสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การรวบรวม การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างรายงาน การสื่อสารข้อมูล ฯลฯ เทคโนโลยีสารสนเทศยังรวมถึงเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดระบบการให้บริการ การใช้ และการดูแลข้อมูลด้วย

พนิดา พานิชกุล (อ้างถึงใน นันทิยา มงคล, 2550, หน้า 15) ได้ให้ความหมายว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานที่เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ ซึ่งเทคโนโลยีที่ใช้นั้นจะต้องสนับสนุนการทำงาน ตั้งแต่การนำเข้า การจัดเก็บ การจัดการ การป้องกัน การสื่อสาร และการค้นคืนสารสนเทศ โดยจะต้องผสมผสานเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างลงตัว จึงจะช่วยให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพได้

เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่ประกอบขึ้นด้วยระบบจัดเก็บ และประมวลผลข้อมูล ระบบสื่อสารโทรคมนาคม และอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศที่มีการวางแผน จัดการ และใช้งานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ

1. ระบบประมวลผล ความซับซ้อนในการปฏิบัติงาน และความต้องการสารสนเทศที่หลากหลาย ทำให้การจัดการ และการประมวลผลข้อมูลด้วยมือไม่สะดวก ช้า และอาจ

ผิดพลาด ปัจจุบันองค์การจึงต้องทำการจัดเก็บ และการประมวลผลข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการข้อมูล เพื่อให้การทำงานถูกต้อง และรวดเร็วขึ้น

2. ระบบสื่อสารโทรคมนาคม การสื่อสารข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการจัดการและประมวลผล ตลอดจนการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศที่ดีต้องประยุกต์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสารข้อมูลระหว่างระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้ใช้ที่อยู่ห่างกัน ให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดการข้อมูล

1. ความถูกต้อง
2. ความรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน
3. ความสมบูรณ์
4. ความชัดเจนและกะทัดรัด
5. ความสอดคล้อง

การทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินการ เริ่มตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ และการดูแลรักษาสารสนเทศเพื่อการใช้งาน

4. การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล ควรประกอบด้วย

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นเรื่องของการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีจำนวนมาก และต้องเก็บให้ได้อย่างทันเวลา

4.2 การตรวจสอบข้อมูล เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ข้อมูลที่เก็บเข้าในระบบจะต้องมีความเชื่อถือได้ หากพบที่ผิดพลาดต้องแก้ไข

5. การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ อาจประกอบด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้

5.1 การจัดแบ่งข้อมูล ข้อมูลที่จัดเก็บ จะต้องมีการแบ่งแยกกลุ่ม เพื่อเตรียมไว้สำหรับการใช้งาน

5.2 การจัดเรียงข้อมูล

5.3 การสรุปผล

5.4 การคำนวณ เพื่อหาผลลัพธ์บางอย่างได้

6. การดูแลรักษาสารสนเทศเพื่อการใช้งาน ประกอบด้วย

6.1 การเก็บรักษาข้อมูล

6.2 การค้นหาข้อมูล มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วยในการทำงาน ทำให้การเรียกค้นกระทำได้ทันเวลา

6.3 การทำสำเนาข้อมูล

6.4 การสื่อสาร ข้อมูลต้องกระจาย หรือส่งต่อไปยังผู้ใช้งานที่ห่างไกลได้ง่าย

สรุป สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลและข่าวสารที่ได้รับมาแล้ว นำมาสรุป ประมวลผล เปรียบเทียบ หรือดำเนินการโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อให้ผู้รับข้อมูลข่าวสารนั้นเกิดความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ให้ และผู้รับ เพื่อให้ข้อมูลนั้นมีความหมาย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ แล้วนำมาบันทึกลงในสื่อ หรือวัสดุประเภทต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอด และแบ่งปันให้ผู้ที่สนใจต่อไปได้

2.1.2 ประเภทของสารสนเทศ

สารสนเทศที่เก่าแก่ที่สุด และเผยแพร่ไปได้กว้างขวางที่สุด ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือวัสดุตีพิมพ์ สารสนเทศประเภทนี้ จะมีตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนกระดาษ สัญลักษณ์ และตัวอักษรดังกล่าว เกิดขึ้นจากความรู้ ความคิด สติปัญญา และประสบการณ์ของมนุษย์ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร รูปภาพ แผนที่ ฯลฯ นิสิตสามารถนำติดตัวไปอ่านได้ทุกหนทุกแห่ง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องอ่าน หรืออุปกรณ์ใด ๆ สารสนเทศอีกประเภทหนึ่งซึ่งมีมากเป็นอันดับรองลงมา คือ วัสดุไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ โสตวัสดุ ซึ่งใช้เสียงในการถ่ายทอดความรู้ เช่น แผ่นเสียง แถบบันทึกเสียงชนิดตลับ และแผ่นซีดี ทัศนวัสดุ เป็นการถ่ายทอดความรู้ความคิดผ่านทางตา เช่น แผนภูมิ แผนที่ สถิติ รูปภาพ ภาพโปร่งใส หุ่นจำลอง ของจริง ฯลฯ โสตทัศนวัสดุ ซึ่งถ่ายทอดความรู้ ความคิดด้วยภาพ และเสียง เช่น ภาพยนตร์ วิดีทัศน์ เลเซอร์ดิสก์ เป็นต้น วัสดุย่อส่วน เป็นสารสนเทศที่มีการบันทึกลงบนแผ่นฟิล์ม บนกระดาษ และอื่น ๆ เพื่อเป็นการประหยัดเนื้อที่ในการจัดเก็บสารสนเทศ ซึ่งวัสดุเหล่านี้ต้องใช้เครื่องช่วยอ่าน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, 2543, หน้า 5)

วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสารสนเทศที่เริ่มเข้ามามีบทบาท เป็นสื่อใหม่ที่ใช้วิธีบันทึกสารสนเทศด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ อาจอยู่ในรูปของสื่อบันทึกข้อมูลประเภทสารแม่เหล็ก เช่น แผ่นจานแม่เหล็กชนิดอ่อน (floppy disc) และสื่อประเภทแสง (optical disc) สารสนเทศที่

บันทึกลงบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นอักขระแบบดิจิทัล (digital) ใช้รหัสตัวแทนเลขและตัวเลข และอักษรต่าง ๆ รหัสดังกล่าวไม่สามารถบันทึกให้อ่านด้วยตาเปล่า ต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้เทคโนโลยีแสงเลเซอร์บันทึก และอ่านข้อมูลที่บันทึกไว้ เช่น ซีดีรอม และโปรแกรมสำเร็จรูปวิชาใดวิชาหนึ่ง (Computer Assisted Instruction—CAI) เป็นต้น

2.1.3 คุณสมบัติของสารสนเทศที่ดี

คุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีมีคุณภาพ มีดังนี้ (ยืน ภู่สุวรรณ, 2551, หน้า 17)

1. มีความถูกต้องแม่นยำ (accuracy) ข้อมูลที่ได้รับนั้น จะต้องไม่มีความผิดพลาด ซึ่งจะมีผลต่อการใช้สารสนเทศของผู้บริหารในการตัดสินใจผิดพลาดตามไปด้วย

2. มีความสมบูรณ์ (complete) สารสนเทศที่ให้บริการนั้น จะต้องเป็นข้อเท็จจริงและครบถ้วนสมบูรณ์ภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้

3. มีความเชื่อถือ (reliability) สารสนเทศนั้น จะต้องมีความน่าเชื่อถือทั้งในด้านแหล่งข้อมูล และวิธีการจัดเก็บรวบรวม

4. ใช้ได้ทันเวลา (timeliness) สารสนเทศนั้น ต้องใหม่เป็นปัจจุบัน หรือทันต่อเหตุการณ์ จึงจะสามารถสนับสนุนการตัดสินใจที่ทันเวลา คือ ทันการณ์ได้

5. มีความเกี่ยวข้อง (relevance) สารสนเทศที่รวบรวมไว้ ต้องมีความสัมพันธ์ และเกี่ยวข้องกัน สามารถนำไปตัดสินใจได้รอบคอบยิ่งขึ้น

6. สะดวกต่อการใช้ (friendly) สารสนเทศที่รวบรวมไว้ ต้องมีระบบจัดเก็บที่ง่ายต่อการค้นคืน

7. สามารถตรวจสอบได้ (verifiability) สารสนเทศที่ดีนั้น ต้องสามารถตรวจสอบความถูกต้องตามความเป็นจริงได้

2.1.4 ความสำคัญของสารสนเทศ

สารสนเทศได้กลายมาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน ในองค์กรต่าง ๆ สารสนเทศได้กลายเป็นทรัพย์สินอันมีค่า จนมีคำกล่าวว่าสารสนเทศ คือ อำนาจ (Information is power) ใครที่มีสารสนเทศมากก็จะสามารถควบคุมหรือต่อรองได้ ฝ่ายที่มีสารสนเทศมากกว่ามักจะได้เปรียบคู่แข่งเสมอ จนอาจนำไปสู่ยุค “ สงครามข้อมูลข่าวสาร ” ได้

ดังนั้น สารสนเทศจึงมีประโยชน์มากมาย เช่น ช่วยลดความอยากรู้ คลายความสงสัย ช่วยแก้ปัญหา ช่วยวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง สารสนเทศจึงช่วยพัฒนาบุคคล ช่วย

การปฏิบัติงาน ช่วยในการดำเนินชีวิต ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ สารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อบุคคล องค์กร และสังคม ดังนี้ (วุฒิศักดิ์ เกิดเขียว, 2552)

1. ความสำคัญของสารสนเทศต่อบุคคลและต่อองค์กร

ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การประกอบอาชีพ หรือการดำรงชีพ สารสนเทศมีบทบาทต่อมนุษย์มากเกินกว่าที่บางคนตระหนักถึง ในด้านการปฏิบัติงาน และในการจัดการ สารสนเทศที่ถูกต้องนับเป็นองค์ประกอบสำคัญโดยเฉพาะการแก้ปัญหา การตัดสินใจ และการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของสารสนเทศต่อสังคม

สารสนเทศมีความสำคัญต่อสังคม 2 ด้าน คือ ด้านการปกครอง และด้านการพัฒนา ด้านการเมืองการปกครอง สารสนเทศจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต และการตัดสินใจของประชาชนอันเป็นพื้นฐานของสังคม ผู้ปกครองจึงต้องจัดการให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้ จึงจะเกิดการบริหารที่โปร่งใส เป็นสังคมประชาธิปไตย ไม่เกิดความวุ่นวาย

ในด้านการพัฒนา สารสนเทศมีความสำคัญยิ่งทั้งในการเตรียมแผนพัฒนา และการปฏิบัติตามแผน เช่น สารสนเทศเกี่ยวกับชุมชน สารสนเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สารสนเทศเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง สารสนเทศเกี่ยวกับเทคนิคการแก้ปัญหา สารสนเทศเพื่อสนับสนุนงานวิจัยหรือการประดิษฐ์ ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาต่อไป

สารสนเทศแท้จริงแล้วย่อมมีความสำคัญต่อทุกสิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านการเมืองการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ฯลฯ ในลักษณะดังต่อไปนี้ (ขนิษฐา รุจิโรจน์, มปป.)

1. ทำให้ผู้บริโภคสารสนเทศเกิดความรู้ (Knowledge) และความเข้าใจ (Understanding) ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

2. เมื่อเรารู้ และเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องแล้ว สารสนเทศจะช่วยให้เราสามารถตัดสินใจ (Decision Making) ในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. นอกจากนั้นสารสนเทศ ยังสามารถทำให้เราสามารถแก้ไขปัญหา (Solving Problem) ที่เกิดขึ้นได้อย่าง ถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว ทันเวลากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

จากที่กล่าวมา ผู้ศึกษาสามารถสรุปความสำคัญของสารสนเทศได้ดังนี้

1. ด้านการเมือง สารสนเทศทำให้รู้ และเข้าใจเรื่องงราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีความรู้เรื่องระบบการเมืองของต่างประเทศที่สามารถนำมาพัฒนาประเทศ และรับทราบข่าวสารข้อมูลที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

2. ด้านการปกครอง สารสนเทศจะช่วยให้สามารถตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีเทคนิควิธีการในการวางแผนการจัดการ หรือการพัฒนาด้านการปกครองให้มีประสิทธิภาพได้

3. ด้านการศึกษา สารสนเทศถือว่ามีความสำคัญในด้านการศึกษาเป็นอย่างมาก สามารถทำให้ได้รับข่าวสาร หรือการค้นคว้าหาความรู้จากทุกมุมโลก โดยผ่านคอมพิวเตอร์ รับข้อมูลข่าวสารทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ประหยัดระยะเวลา ระยะทาง และสามารถได้ความรู้ที่หลากหลายก่อให้เกิดการศึกษา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาสังคม สังคมใดที่ได้รับการศึกษารู้หนังสือ และสามารถเข้าถึงสารสนเทศ สังคมนั้นจะสามารถพัฒนาได้เร็ว

4. ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม เสริมสร้างความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจการพาณิชย์ และความรู้อื่น ๆ ที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทำให้การบริหารเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านวัฒนธรรม รักษาไว้และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม สารสนเทศจะช่วยอนุรักษ์พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนรุ่นใหม่ต่อไปได้ สามารถเรียนรู้ความเข้าใจ ในวัฒนธรรมของคนที่อยู่ต่างสังคมได้ เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม มีความเข้าใจระหว่างกัน ทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สรุป ความสำคัญ และความต้องการสารสนเทศ เป็นความต้องการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของบุคคลทุก ๆ สาขาอาชีพ รวมถึงการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะแต่ละบุคคลนั้นย่อมต้องคิดและมีการตัดสินใจเพื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ตลอดเวลา ความต้องการสารสนเทศเกิดจากความจำเป็นของกลุ่มบุคคลที่จะต้องได้รับข้อมูล ข่าวสาร หรือสารสนเทศ ซึ่งสารสนเทศนั้น ๆ เป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งจะทำให้งานต่าง ๆ ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.2.1 ความหมายของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต Internet คือ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์หลายล้านเครื่องจากประเทศ และสถานที่ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จนเรียกได้ว่าเป็นเครือข่ายไร้พรมแดน ผู้ใช้คอมพิวเตอร์สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายของตนเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั้งประเภทข้อความ ภาพ เสียง และอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางด้านการศึกษา ธุรกิจ-การค้า-การลงทุน ตลอดจนถึงข้อมูลที่ให้ความบันเทิง โดยทุก ๆ คน สามารถที่จะเข้ามาใช้บริการเครือข่ายนี้ได้จากทุกมุมโลก ขอเพียงแต่ให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ในการเชื่อมต่อเท่านั้น อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งที่รวมของข้อมูลหลายที่เชื่อมต่อกันของข้อมูลมหาศาล และยังเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว ความจริงแล้วอินเทอร์เน็ตมิได้เป็นเจ้าของข้อมูลเหล่านั้น คอมพิวเตอร์ทั้งหลายต่างหากที่เป็นเจ้าของข้อมูล หรือ “ผู้ให้บริการ”

ณาตยา ฉาบนาค (2548: 12) กล่าวว่า อินเทอร์เน็ต คือ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่มาก สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน โดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อมเครือข่าย ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงด้วยโปรโตคอล TPC/IP ทำให้เกิดการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งข้อมูลที่สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารได้นั้นมีอยู่หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร ภาพ และเสียง เป็นต้น

สรุป ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ซึ่งรูปแบบการใช้งานมีการเชื่อมโยงจากเครือข่ายย่อยจำนวนมาก โดยใช้ตัวเชื่อมโยงที่สำคัญ คือ ทีซีพี/ไอพี เป็นมาตรฐานในการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายเข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ใช้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล ตลอดจนความเคลื่อนไหวซึ่งกันและกันได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว โดยไม่จำกัดระยะทาง

2.2.2 การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2547, หน้า 117-118) การริเริ่มใช้งานอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ในประเทศไทยเริ่มขึ้นประมาณ พ.ศ. 2537 ซึ่งค่อนข้างช้า เมื่อเทียบกับหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง หรือมีระดับความเจริญที่ใกล้เคียงกัน สาเหตุเป็นเพราะข้อจำกัดทางโครงสร้างพื้นฐาน และกฎหมาย เนื่องจากไม่มีผู้ใดสามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์

แก่สาธารณชนได้ เพราะต้องอาศัยวงจรสื่อสารกับต่างประเทศ ซึ่งการสื่อสารแห่งประเทศเป็นผู้มีสิทธิทำตามกฎหมาย ได้แต่เพียงผู้เดียว ทางศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเรื่องการส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จึงได้พัฒนาบริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ขึ้นร่วมกับ กสท. และ ทศท. จนเปิดใช้บริการครั้งแรกในนามของบริษัทอินเทอร์เน็ตประเทศไทย ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างสามองค์กรข้างต้น ต่อมาทาง กสท. จึงได้เริ่มอนุญาตให้ภาคเอกชนเริ่มประกอบการบริการอินเทอร์เน็ตเป็นการทั่วไป

ประเทศไทยมีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ (ISP) 18 ราย โดยทุก ๆ ราย ต้องเป็นบริษัท ร่วมทุนกับ กสท. และต้องเช่าวงจรสื่อสารระหว่างประเทศกับ กสท. ส่วนวงจรสื่อสารภายในประเทศ จะเช่าจากผู้ให้บริการหลาย ๆ รายปนกัน นอกจากนี้ ยังมีศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตแบบไม่หวังผลกำไรอีก 4 ราย ได้แก่ ไทยสาร, school net, pub net และ uni net

Website หรือเครือข่ายย่อยบนอินเทอร์เน็ต มีลักษณะคล้ายบุคคล คือ ต้องจดทะเบียนบอกสัญชาติ ภาษาทางอินเทอร์เน็ต เรียกว่าชื่อ โดเมน โดยชื่อโดเมน สัญชาติไทยหมายถึง โดเมนระดับที่ 3 ทุกประเภทที่ลงท้ายด้วย .th มีการแบ่งหมวดหมู่ชื่อโดเมนออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. co.th สำหรับองค์กรธุรกิจที่จดทะเบียนในประเทศไทย
2. ac.th สำหรับสถาบันการศึกษาของไทย
3. go.th สำหรับหน่วยงานราชการของไทย
4. net.th สำหรับหน่วยงานไทยที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่าย
5. or.th สำหรับองค์กรไทยที่ไม่แสวงหากำไร
6. mi.th สำหรับหน่วยงานราชการของกองทัพไทย

2.2.3 การบริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ณาตยา ฉาบนาค (2548: 15-21) ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีบริการต่าง ๆ มากมายที่เราสามารถค้นคว้า และรับส่งข้อมูลระหว่างกัน โดยเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลกได้ในระยะเวลาอันสั้น ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร ภาพ เสียง และมัลติมิเดียต่าง ๆ สำหรับบริการที่มีอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น ประกอบไปด้วย

1. ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) บริการหนึ่งบนอินเทอร์เน็ตที่นิยมใช้กันมาก คือ การส่งจดหมายทางคอมพิวเตอร์ถึงผู้รับในระบบอินเทอร์เน็ตด้วยกัน ไม่ว่าจะอยู่ใกล้หรือไกล สำหรับข้อมูลที่ต้องการส่งไปนั้น นอกจากจะเป็นข้อความตัวอักษรแล้ว ยังสามารถส่งแฟ้มภาพ

และเสียงรวมไปด้วยกันได้ ซึ่งจดหมายที่จะส่งไปถึงอย่างสะดวก รวดเร็ว และง่าย โดยผู้ที่ให้บริการในการรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีหลายที่ด้วยกัน เช่น Yahoo, Hotmail และ Thaimail เป็นต้น

2. World Wide Web (WWW) เป็นการเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลนั้นจะอยู่ในรูปของ Interactive Multimedia คือ มีทั้งรูปภาพ ข้อความ ภาพเคลื่อนไหว และเสียง อีกทั้งข้อมูลเหล่านี้ยังใช้ระบบที่เรียกว่า ระบบข้อความหลายมิติ (Hypertext) คือ จะมีจุดเชื่อมโยงข้อความ หรือรูปภาพในข้อมูลนั้นที่จะช่วยให้เราสามารถเข้าไปดูรายละเอียดที่ลึก และกว้างยิ่งขึ้น ซึ่งข้อความดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน คือ จะเป็นข้อความที่เป็นตัวหนา หรือขีดเส้นใต้ เพียงแต่เราคลิกที่ข้อความนั้น ก็จะสามารถเข้าไปดูข้อมูลเพิ่มเติมได้

3. FTP เป็นการโอนย้ายไฟล์ หรือการรับส่งแฟ้มข้อมูล (File) ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของข้อความ รูปภาพ เสียง หรือภาพเคลื่อนไหวจากระบบอินเทอร์เน็ต หรือจากเครื่องที่ให้บริการ FTP (FTP Server) มาไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของเรา ซึ่งเรียกว่าการดาวน์โหลด (Download) และในทางตรงกันข้าม ถ้าเราต้องการนำเสนอข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ไปไว้ในระบบอินเทอร์เน็ต ก็สามารถทำได้เช่นเดียวกัน โดยใช้การอัพโหลด (upload) ไฟล์ข้อมูลของเราไป

4. Telnet เป็นบริการที่ช่วยให้เราสามารถเข้าไปใช้งานในระบบคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นที่อยู่ไกล ๆ ได้ สำหรับการทำงานของ Telnet นั้น จะต้องอาศัยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการเชื่อมต่อระบบ และติดตั้งโปรแกรม เพราะการแสดงผลลัพธ์ของโปรแกรม Telnet นั้น ส่วนใหญ่แล้วจะแสดงเป็นข้อความไม่ได้แสดงเป็นรูปภาพเหมือนกับโปรแกรมอื่น สำหรับโปรแกรมที่ช่วยให้สามารถใช้บริการนี้ได้ คือ โปรแกรม NCSA Telnet

การใช้ Telnet เป็นการให้ผู้ใช้สามารถเข้าไปใช้ทรัพยากร หรือขอใช้บริการจากคอมพิวเตอร์เครื่องอื่น และให้คอมพิวเตอร์เครื่องนั้นทำหน้าที่ประมวลผล โดยให้ผู้ใช้ป้อนคำสั่งผ่านทางคอมพิวเตอร์ของตนเอง แล้วจึงส่งผลลัพธ์กลับมาแสดงบนหน้าจอภาพ สำหรับโปรแกรม Telnet นั้น ส่วนใหญ่แล้วตามโรงเรียน ห้องสมุด และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นิยมติดตั้งไว้ให้นักเรียน นักศึกษาได้ใช้สืบค้นข้อมูลต่าง ๆ

5. Usenet / New group เป็นบริการที่ช่วยให้เราสามารถเข้าสู่ข่าวสารข้อมูลของกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนปัญหา ข้อสงสัย ข่าวสารต่าง ๆ โปรแกรมที่ช่วยใช้บริการนี้ ได้แก่ โปรแกรม Netscape Navigator Gold 3.0 New Group นี้ เป็นการรวมกลุ่มของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน เพื่อส่งข่าว หรืออภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยผู้ร่วมอภิปราย จะส่งข้อความไปยังกลุ่ม และผู้อ่านภายในกลุ่มจะมีการอภิปรายส่งข้อความกลับมา การร่วมอภิปรายจะมีประโยชน์มาก เนื่องจากสามารถได้รับข้อมูลในเรื่องนั้น ๆ จากบุคคลต่าง ๆ หลากหลายความคิดเห็น

6. Archive ใช้ในการค้นหาแฟ้ม เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นระบบขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมกว้างขวางทั่วโลก โดยมีแฟ้มข้อมูลต่าง ๆ มากมายหลายล้านแฟ้มบรรจุอยู่ในระบบ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นใช้งาน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีระบบ หรือโปรแกรมเพื่อช่วยในการค้นหาแฟ้มได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โปรแกรมที่นิยมใช้โปรแกรมหนึ่ง ได้แก่ อาร์ไคว์ฟ (Archive) ที่ช่วยในการค้นหาแฟ้มที่เราทราบชื่อแต่ไม่ทราบว่าแฟ้มนั้นอยู่ในเครื่องบริการใดในอินเทอร์เน็ต โปรแกรมนี้จะสร้างบัตรรายการแฟ้มไว้ในฐานข้อมูล เมื่อต้องการค้นว่าแฟ้มนั้นอยู่ในเครื่องบริการใด ก็เพียงแต่เรียกใช้อาร์ไคว์ฟ แล้วพิมพ์ชื่อแฟ้มข้อมูลที่ต้องการนั้นลงไป อาร์คี (Archie) จะตรวจค้นฐานข้อมูล และแสดงชื่อแฟ้มพร้อมรายชื่อนั้นให้ทราบ เมื่อทราบชื่อเครื่องบริการแล้ว ก็สามารถใช้ FTP เพื่อถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลมาบรรจุลงในคอมพิวเตอร์

7. Gopher ใช้ค้นหาข้อมูล และขอใช้บริการข้อมูลข่าวสาร และไฟล์ต่าง ๆ ด้วยระบบเมนูโกเฟอร์ เป็นโปรแกรมที่มีรายการให้เลือก เพื่อช่วยเหลือผู้ใช้ในการค้นหาแฟ้มข้อมูล ความหมาย และสิ่งต่าง ๆ ในหัวข้อที่ระบุไว้ โกเฟอร์จะไม่เหมือนกับการถ่ายโอนแฟ้ม (FTP) และอาร์ไคว์ฟ (Archive) เนื่องจาก โกเฟอร์ไม่จำเป็นต้องทราบชื่อโดเมน หรือ IP Address และไม่ต้องใช้รายละเอียดของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงอยู่กับอินเทอร์เน็ต หรือแฟ้มข้อมูลใด ๆ ทั้งสิ้น เราเพียงแต่เลือกอ่านจากรายการที่มีให้เลือก และกดปุ่ม Enter เท่านั้น ก็สามารถเข้าไปดูข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้น โกเฟอร์ยังมีการเก็บข้อมูลได้หลายรูปแบบ ทั้งแบบตัวอักษรหรือข้อความ ภาพกราฟิก และข้อมูลที่เป็นมัลติมีเดีย เป็นต้น

8. IRC (Internet Relay Chat) เป็นการสนทนาที่ผู้ใช้ระบบฝ่ายหนึ่งสนทนากับผู้ใช้ระบบอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งจะมีการโต้ตอบกันทันทีโดยการพิมพ์ข้อความ หรือใช้เสียงก็ได้ สำหรับในการสนทนานั้น จะมีทั้งการสนทนากันแบบตัวต่อตัว สนทนาเป็นกลุ่ม หรือสนทนากันระหว่างกลุ่มก็ได้ การสนทนาในรูปแบบนี้เป็นที่นิยมกันมาก เนื่องจากสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นพูดคุยกันได้ทัน โดยไม่ต้องรอคำตอบเหมือนกับการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-mail

9. Entertain เป็นการให้บริการทางด้านความบันเทิงบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีรูปแบบต่าง ๆ ให้เข้าไปเลือกใช้บริการได้ ไม่ว่าจะเป็นรายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ เพลง เกม และรายการบันเทิงทั่วไป ซึ่งรายการบันเทิงเหล่านี้มีทั้งของในประเทศไทยเอง และต่างประเทศ

10. E-Commerce เป็นระบบการค้าที่ทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งการค้านี้จะรวมไปถึงการค้าทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการค้าผ่าน TV Media และผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ถ้าเป็นการค้าที่ใช้ทางโทรศัพท์เข้าไปสั่งซื้อนั้น ส่วนมากจะเป็นทางโทรทัศน์ แต่ถ้าเป็นระบบอินเทอร์เน็ต มักจะเป็นการสั่งซื้อผ่านทาง E-mail ซึ่งผู้ซื้ออาจจะขอดูสินค้าจากโบรชัวร์ หรือแคตตาล็อกจากเว็บไซต์นั้น ๆ และถ้าตกลงซื้อก็สามารถสั่งซื้อได้ทันที สำหรับเรื่องการชำระเงินนั้น ถ้าเป็นระบบ E-Commerce มักจะชำระเงินผ่านทางบัตรเครดิต โดยผู้ซื้อจะต้องกรอกหมายเลขบัตรเครดิตลงไปด้วย ซึ่งทำให้ผู้ซื้อสามารถซื้อของได้สะดวกรวดเร็ว และไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปซื้อด้วยตนเอง

2.2.4 ประโยชน์จากระบบบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1. แนวทางการใช้ประโยชน์จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เราสามารถใช้ประโยชน์จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน สรุปได้ดังนี้

1.1 การใช้เครือข่ายเพื่อการติดต่อสื่อสาร และเผยแพร่สารสนเทศ

เป็นทางเลือกหนึ่งในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ทั้งภายในสถาบันและต่างสถาบัน หรือระหว่างนักวิชาการ นักวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การติดต่อส่งรายงาน การบ้าน ปริญญานิพนธ์ ของผู้เรียนในรูปแบบแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ การติดต่อบอกรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ หรือเป็นสมาชิกกลุ่มสนทนา ซึ่งเป็นเสมือนเวทีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการ การติดต่อรับส่งแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ตลอดจน การเผยแพร่ผลงานวิจัย การประกาศแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการ เช่น การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การเปิดสอน และอบรมหลักสูตรต่าง ๆ

1.2 การใช้เครือข่ายเพื่อการสืบค้นสารสนเทศ

นักวิจัย ผู้สอน และผู้เรียน สามารถสืบค้น Online Library Catalog ของห้องสมุดต่าง ๆ ที่เชี่ยมโยงในอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีอยู่มากมายจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

1.3 การใช้เครือข่ายเพื่อการศึกษา

การสอนทางไกลโดยผ่านเครือข่าย ซึ่งมีสถาบันการศึกษาในหลายประเทศได้มีการเปิดหลักสูตรการสอนในระดับปริญญา และในแบบประกาศนียบัตร ที่เรียกว่า Online Program เป็นจำนวนมาก โดยผู้เรียนสามารถสมัคร และเรียนผ่านเครือข่าย กิจกรรมการเรียน

การสอน ตลอดจนเอกสาร และการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน จะอยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

พันจันทร์ ณวัฒนเสถียร และปิยะ นากสงค์ (2543, หน้า 5-7) ได้กล่าวลักษณะการใช้ประโยชน์จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เราสามารถใช้ประโยชน์จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้หลายด้าน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้งาน สรุปได้ดังนี้

2.1 สื่อสารกับผู้อื่น

เราสามารถใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสื่อสารกับผู้อื่นได้ไม่ว่าจะอยู่ไกลเพียงใดก็ตาม การส่งเป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การ์ดอวยพรที่มีเสียงและภาพเคลื่อนไหว หรืออาจใช้เสียง ภาพ และข้อความสื่อสารกันแบบทันทีได้ ซึ่งนอกจากจะติดต่อกับคนที่เรารู้จักอยู่แล้ว เรายังสามารถหาเพื่อนใหม่ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเขาได้ด้วย

2.2 แหล่งความรู้

ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเหมือนแหล่งความรู้ที่มีข้อมูลมากมายที่เราสามารถนำมาใช้ ซึ่งไม่เป็นเพียงข้อความเท่านั้น แต่มีทั้งเสียง ภาพ ภาพยนตร์ แหล่งข่าวสาร และความบันเทิง เราสามารถติดตามข่าวล่าสุด ดูหนังสือฟังเพลง และภาพยนตร์ล่าสุด ไม่ว่าจากในประเทศ หรือต่างประเทศได้

2.3 จับจ่ายสินค้า และบริการ

ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งจับจ่ายสินค้า และบริการมากมาย ซึ่งในปัจจุบันมีบริษัทนับหมื่นที่ได้หันมาประชาสัมพันธ์ตัวเอง และให้บริการลูกค้าบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตลอด 24 ชั่วโมง เราสามารถขอข้อมูลสินค้า และเปรียบเทียบราคาได้อย่างสะดวก และเมื่อชอบใจสินค้าใดก็สั่งซื้อทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

2.4 ศูนย์รวมสารพัดโปรแกรมใช้งาน และเกม

ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีโปรแกรมใช้งาน และเกม ที่เราสามารถนำมา ใช้ได้ ซึ่งมีตั้งแต่โปรแกรมประเภทฟรีแวร์ (Freeware) ที่เรานำมาใช้ได้ฟรี หรือโปรแกรมประเภทแชร์แวร์ (Shareware) ที่ให้เราทดลองใช้ก่อน และซื้อมาใช้จริงหลังหมดเวลาทดลอง

เสาวคนธ์ คงสุข (2544, หน้า 21-32) ได้กล่าวถึง การใช้ประโยชน์จากบริการบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังต่อไปนี้

3.1 การค้นหาข้อมูลบนเว็บไซต์

เราสามารถค้นหาสิ่งที่เราสนใจได้ใน World Wide Web หรือ WWW ซึ่งเป็นบริการข้อมูลแบบมัลติมีเดีย ที่เก็บข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่มหาศาลในอินเทอร์เน็ตให้เป็นกลุ่มเป็นก้อน และเชื่อมโยงถึงกันได้ ใน WWW แต่ละแห่งจะจัดทำข้อมูลทั้งข้อความปกติ หรือแบบมัลติมีเดียที่ประกอบด้วย (Hypermedia) ในการเชื่อมโยงเอกสารชุดหนึ่งไปสู่อีกชุดหนึ่ง ดังนั้น เมื่อเข้าไปใช้บริการ WWW ในแห่งหนึ่งก็สามารถเชื่อมโยงไปยัง WWW แห่งอื่นได้

3.2 การโฆษณาประชาสัมพันธ์

องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ มักจะมีเว็บไซต์ (Website) บนอินเทอร์เน็ตเพื่อทำการให้บริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์องค์กร และหน่วยงานให้แก่บุคคลภายนอกได้ทราบ เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่องค์กร ดังนั้น เราสามารถเข้าไปเยี่ยมชมเว็บไซต์เหล่านั้นเพื่อค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า และบริการที่เราต้องการจะซื้อ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้งานได้

3.3 การอ่านข่าว

เราสามารถอ่านข่าวต่าง ๆ จากทุกมุมโลกได้จากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ให้บริการอ่านข่าวได้จากอินเทอร์เน็ต เช่น CNN, New York Times, The Wall Journal ตลอดจนข่าวหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ในประเทศไทยได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว

3.4 การอ่านหนังสือ วารสาร และนิตยสาร

ในปัจจุบันมีบริษัทที่ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์จำนวนมาก จัดทำนิตยสารออนไลน์โดยมีเนื้อหาที่เป็นทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาไทยไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมากมาย เช่น Time, MaxPC ฯลฯ

3.5 การส่งการ์ดอวยพร และข้อความให้ผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และเพจเจอร์

ในปัจจุบันเราสามารถส่งการ์ดอวยพรเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ให้กับผู้คนที่เรารู้จักได้ทั่วโลก ด้วยการส่งการ์ดอวยพรอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น และยังสะดวกรวดเร็วด้วย บริษัทผู้ประกอบการเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ และเพจเจอร์ต่าง ๆ ก็หันมาใช้ประโยชน์จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยจะเห็นได้จากในปัจจุบันมีเว็บไซต์ให้บริการฝากข้อความไปยังเพจเจอร์ และโทรศัพท์เคลื่อนที่เกิดขึ้นมากมาย

3.6 การค้นหาข้อมูลจากห้องสมุด

บนอินเทอร์เน็ตมีห้องสมุดออนไลน์ต่าง ๆ จำนวนมากให้เราได้ค้นหาข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย โดยเราไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปยังห้องสมุดนั้น ๆ เพื่อใช้บริการด้วยตนเอง ซึ่งบางห้องสมุดในประเทศสหรัฐอเมริกาอนุญาตให้เราทำการยืมหนังสือของห้องสมุด หลังจากนั้นห้องสมุดจะทำการจัดส่งหนังสือที่ต้องการมาให้ภายในเวลาไม่กี่วัน โดยส่งผ่านทางไปรษณีย์

3.7 การดาวน์โหลดซอฟต์แวร์

บริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ที่ได้รับความนิยม เช่น Microsoft, McAfee, Sysnemtec ฯลฯ จะมีเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูล และบริการเกี่ยวกับโปรแกรมต่าง ๆ ของบริษัท ซึ่งโปรแกรมเหล่านั้นอาจจะให้ฟรี หรือทดลองใช้โดยมีการกำหนดเวลาการใช้งาน ดังนั้น เราสามารถดาวน์โหลดซอฟต์แวร์เหล่านั้นมายังเครื่องคอมพิวเตอร์ของเรา เพื่อทำการศึกษา หรือใช้งานได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

3.8 การซื้อสินค้า และบริการ

อินเทอร์เน็ตมีบริการในรูปแบบของการซื้อขายสินค้าผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยเราสามารถเลือกดูสินค้าพร้อมทั้งคุณสมบัติต่าง ๆ ของสินค้าผ่านทางจอคอมพิวเตอร์ของเรา แล้วสั่งซื้อ และจ่ายเงินด้วยบัตรเครดิตได้ทันที ซึ่งนับว่ามีความสะดวกรวดเร็วมาก สินค้าที่มีจำหน่ายบนอินเทอร์เน็ตก็มีครบทุกประเภทเหมือนกับห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ เลยทีเดียว บริษัทต่าง ๆ จึงมีการลงโฆษณาขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ทำให้ธุรกิจลักษณะนี้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก นับว่าเป็นการใช้งานอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์อย่างจริงจัง ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงมากในต่างประเทศ

3.9 การดูโทรทัศน์ และฟังเพลง

บนอินเทอร์เน็ต เราสามารถดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรือดูการถ่ายทอดสดของสถานีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของไทย หรือต่างประเทศก็ได้ โดยคุณภาพของเสียงอาจจะไม่เทียบเท่ากับการดูจากโทรทัศน์ หรือฟังเพลงจากระบบปกติ แต่ก็มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.10 การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

เราสามารถรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-mail กับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคนอื่น ๆ ทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับการส่งจดหมายหรือส่งข้อมูลด้วยวิธีอื่น ๆ นอกจากนั้น ยังอาจส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แฟ้มข้อมูลรูปภาพ ไปจนถึงข้อมูลแบบมัลติมีเดียที่เป็นภาพ และเสียงได้ด้วย

3.11 การเล่นเกม

ในอินเทอร์เน็ตมีเว็บไซต์จำนวนมากที่ให้บริการเกมออนไลน์ เพื่อความบันเทิง และฝึกทักษะทางสมอง ซึ่งเกมออนไลน์มีอยู่หลายประเภทด้วยกัน เช่น เกมเพื่อการศึกษา เกมแนวไขปริศนา (Puzzle) เกมวางแผนทางยุทธศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งเกมเหล่านี้จะมีส่วนกระตุ้นการพัฒนาสมองของเด็กให้เร็ว และช่วยเสริมสร้างทักษะความคิดในเรื่องของการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

3.12 การสนทนาออนไลน์

ถึงแม้ว่าบริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-mail จะได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบันก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถโต้ตอบทันทีทันใด เพราะเราจะต้องพิมพ์จดหมายและส่ง และอาจจะต้องรอเป็นชั่วโมง เป็นวัน หรือเป็นสัปดาห์ กว่าที่ผู้รับจะตอบจดหมายกลับมา ซึ่งในบางครั้งเราอาจจะต้องติดต่อสื่อสารแบบทันทีทันใด ซึ่งอินเทอร์เน็ตสามารถช่วยให้เราสามารถพูดคุยกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจากที่ต่าง ๆ ในโลกได้โดยการพิมพ์ข้อความส่งถึงกัน โดยข้อความที่พิมพ์ผ่านแป้นพิมพ์จะไปปรากฏบนหน้าจอของคู่สนทนา

3.13 การเรียนทางไกลบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ในปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในต่างประเทศที่มีหลักสูตรการเรียนแบบทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งในระดับประกาศนียบัตร ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยผู้เรียนไม่จำเป็นต้องนั่งเรียนในชั้นเรียน เพียงแต่ลงทะเบียนกับมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในระบบทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทางมหาวิทยาลัยก็จะจัดส่งตารางเรียนตลอดจนเอกสารต่าง ๆ มาให้ นอกจากนี้ ยังมีเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ให้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในเรื่องต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด เช่น การสอนภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3.14 การหางานทำบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ในปัจจุบันมีเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ให้บริการจัดหางานผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างมากมาย โดยเราสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศรับสมัครงานของบริษัทต่าง ๆ และสามารถทำการสมัครงานโดยตรงบนเว็บไซต์ดังกล่าวได้ การใช้อินเทอร์เน็ตในการรับพนักงานของบริษัทต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ไม่แปลกเลยในยุคปัจจุบันนี้

3.15 การวางแผนการเดินทาง การสำรองที่พัก และการซื้อบัตรโดยสาร

เมื่อเราต้องการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ เช่น เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อติดต่อธุรกิจ หรือเพื่อเยี่ยมเยียนเพื่อน และครอบครัว เราสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการ

เดินทาง ตารางเวลาเดินทางของรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบินได้โดยผ่านเว็บไซต์ที่ให้บริการข้อมูลต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ ยังสามารถสำรองห้องพักของโรงแรมต่าง ๆ ตลอดจนสามารถสำรองที่นั่ง และซื้อบัตรโดยสารเครื่องบินจากสายการบินต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

3.16 การค้นหาที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์

บนอินเทอร์เน็ตมีเว็บไซต์จำนวนมากที่ให้บริการค้าหาที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ของบุคคล องค์กร บริษัทต่าง ๆ เพียงแค่ป้อนข้อมูลของบุคคลที่เราต้องการค้นหา เช่น ชื่อ นามสกุล ชื่อเมือง ชื่อรัฐ และประเทศ ลงในช่องกรอกข้อมูล ก็สามารถทราบที่อยู่โดยละเอียด แผนที่บ้าน/ที่ทำงาน เบอร์โทรศัพท์ และ E-mail Address ของบุคคล หรือองค์กรที่ต้องการค้นหาได้อย่างรวดเร็ว

3.17 การรายงาน และพยากรณ์สภาพภูมิอากาศ

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยรัฐต่าง ๆ ถึง 50 รัฐ แต่ละรัฐก็มีสภาพภูมิประเทศ และอากาศที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก ดังนั้น การรายงาน และพยากรณ์สภาพภูมิประเทศ และอากาศจึงเป็นสิ่งจำเป็น ในปัจจุบันมีเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ให้บริการสอบถาม และพยากรณ์สภาพภูมิอากาศทุกประเทศทั่วโลก

3.18 การแสดงแผนที่ และเส้นทางการขับขี่รถยนต์

เมื่อเราต้องการเดินทางโดยรถยนต์จากที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่ง หรือจากรัฐหนึ่งไปอีกรัฐหนึ่ง โดยที่เราไม่ชำนาญเส้นทางที่ต้องการจะไป ดังนั้น เราสามารถค้นหาและสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับถนน แผนที่ จำนวนไมล์ หรือกิโลเมตร จากจุดเริ่มต้นไปยังจุดหมายปลายทางได้จากเว็บไซต์จำนวนมากที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ต

3.19 การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ และการซื้อขายหุ้น

สำหรับนักลงทุน หรือผู้ที่ชอบซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ สามารถหาข้อมูลความเคลื่อนไหวของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ หรือความเคลื่อนไหวของบริษัทต่าง ๆ ในตลาดหลักทรัพย์ได้จากเว็บไซต์ที่ให้บริการข้อมูลด้านการซื้อขายหุ้น และหลักทรัพย์ ที่มีอยู่มากมายบนอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณา รวมทั้ง สามารถทำการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ตได้ด้วย

สรุป ปัจจุบันนี้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ครอบคลุมไปทุกพื้นที่ทั่วโลก และเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ข่าวสารจำนวนมาก ง่ายต่อการติดต่อสื่อสารกัน ในหลายรูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ ทำให้เราสามารถค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้โดยง่าย และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการบริการต่าง ๆ ในยุคปัจจุบัน

ได้อย่างมากมาย ซึ่งนับวันการพัฒนาของระบบอินเทอร์เน็ต จะมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ที่ไม่มีข้อจำกัด ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์สำหรับยุคสังคม และการรับข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วในปัจจุบันอย่างยิ่ง

2.2.5 อันตรายจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มากมาย แต่ควรระวังเนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง มีค่าใช้จ่ายต่ำ อินเทอร์เน็ตจึงถูกนำมาใช้ในด้านลบ สามารถสรุปได้ดังนี้ (ชนาธิป เรืองเศรษฐ์, 2549, หน้า 20-23)

1. อันตรายที่เกิดกับตัวระบบอินเทอร์เน็ต แม้ว่าอินเทอร์เน็ตจะมีประโยชน์มากมาย แต่ถ้ามองมุมกลับจะเห็นถึงการล่มสลายของอินเทอร์เน็ต เนื่องมาจากสาเหตุหลัก ๆ ดังนี้

1.1 เรื่องของคู่สายโทรศัพท์ การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเหมือนกับการใช้สายโทรศัพท์แต่ใช้เวลามากกว่า เนื่องจากว่าการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นที่แพร่หลายเร็วกว่าการวางสายโทรศัพท์ เมื่อมีการใช้งานที่ไม่สะดวก ช้าลงไม่รวดเร็วเหมือนก่อนอาจจะทำให้ผู้ใช้เลิกสนใจอินเทอร์เน็ต

1.2 การรบกวนของไวรัส ปัญหานี้ใช่ว่าพึ่งเกิดขึ้นแต่มีมานานแล้ว เพียงแต่ว่ามีปัญหาแต่กับเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงเฉพาะเครื่องหรือเฉพาะกลุ่ม เพราะการติดต่อผ่านแผ่นดิสก์ หรือระบบเน็ตเวิร์กภายใน แต่เมื่อมีระบบอินเทอร์เน็ตขึ้นมาจึงทำให้ไวรัสกระจายได้ง่าย รวดเร็ว และกว้างขวางมากที่สุดเท่าที่เคยมีมาในโลก

1.3 จารกรรมข้อมูล เนื่องจากว่าระบบอินเทอร์เน็ตมีความยืดหยุ่นสูง จึงทำให้เป็นจุดอ่อนของบรรดามือดีทางด้านคอมพิวเตอร์จะเจาะเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมอยู่กับระบบ และล้วงเข้าข้อมูลที่เป็นความลับไปใช้ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลได้ บรรดามือดีเหล่านี้ได้รับการขนานนามว่า “แครกเกอร์” (Cracker)” หรือ “แฮกเกอร์ (Hacker)”

2. อันตรายที่เกิดกับตัวผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในแง่ของอันตรายที่เกิดขึ้นกับตัวผู้ใช้นี้ได้แยกเป็นผู้ใช้ที่เป็นผู้ใหญ่ และผู้ใช้ที่เป็นเด็ก

2.1 อันตรายของอินเทอร์เน็ตต่อผู้ใหญ่ มี 2 อย่าง คือ

2.1.1 ข้อมูล ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ข้อมูลอาจไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใหญ่เลยด้วยซ้ำ หากใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูล ผู้ใหญ่สามารถที่จะตัดสินใจด้วยตนเองได้ว่าข้อมูลใดที่ดี และไม่ดี ซึ่งได้รับการแบ่งไว้เป็นหัวข้อ เช่น แอลกอฮอล์ โฆษณา เรื่องเพศ และอีกมากมายเท่าที่มนุษย์จะสรรหาชื่อมาตั้ง และแบ่งได้ ดังนั้น ข้อมูลจึงไม่ค่อยมีอันตรายต่อผู้ใหญ่ ถ้าผู้ใหญ่มีวิจารณญาณในการรับข้อมูล

2.1.2 การกระทำ ซึ่งทำร้าย หรือข่มขู่ผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นออนไลน์ หรือออฟไลน์ ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจ เมื่อออนไลน์อยู่พวกเขาทำอะไรได้หลาย ๆ อย่างที่ไม่สามารถทำได้เมื่อเผชิญหน้ากับผู้คน เช่น ด่าคำหยาบคาย หรือกรรโชกข่มขู่ เพราะพวกเขาคิดว่าพวกเขา คือ นิรนาม (anonymous) คนเหล่านี้จะคอยรบกวนคนที่ออนไลน์อยู่ อาจจะแอบติดตามเมื่อเวลาที่มีคนพูดคุยกันออนไลน์ (chat) ในห้องสนทนาต่าง ๆ และจะส่งอีเมล์ หรือข้อความที่อาจเป็นไปในทางคุกคาม หรือครอบงำ เช่น อาจส่งข้อความในเชิงลามกอนาจาร

2.2 อันตรายของอินเทอร์เน็ตต่อเด็ก มี 3 อย่าง คือ

2.2.1 ข้อมูล เป็นที่ทราบกันดีว่าข้อมูลในอินเทอร์เน็ตนั้นมีมากมาย ซึ่งมีหลายหัวข้อที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก เนื่องจากว่าเด็กยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูล และเลือกข้อมูลเหมือนผู้ใหญ่ เมื่อเด็กเปิดเข้าไปในเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เด็กอาจไม่เด็ดขาดพอที่จะปฏิเสธเว็บไซต์เหล่านั้น และอาจถูกครอบงำไปได้โดยง่าย ข้อมูลบางแห่งก็มีไว้สำหรับผู้ใหญ่เท่านั้น ซึ่งเว็บไซต์เหล่านี้จะมีข้อความบ่งบอกไว้ว่า “Adult Only” โดยบางแห่งก็มีเครื่องมือตรวจสอบความเป็นผู้ใหญ่ที่เรียกว่า “Adult Check” แต่หลาย ๆ เว็บไซต์ก็ไม่มีเครื่องมือนี้ จึงทำให้เด็ก ๆ อาจหลงงมงาย และถูกครอบงำได้ง่าย

2.2.2 Child Pornography หรือภาพลามกเด็ก ไม่ใช่สื่อลามกสำหรับผู้ใหญ่ที่เด็กสามารถดูได้ แต่เป็นสื่อลามกที่เด็ก ๆ ถูกใช้เป็นเครื่องมือ หรือเด็ก ๆ ถูกถ่ายภาพลามกอินเทอร์เน็ต กลายเป็นสื่อกลางของบรรดาผู้มีจิตผิดปกติได้เข้ามาแลกเปลี่ยนข้อมูล

2.2.3 การรบกวนทั้งเวลาออนไลน์ และออฟไลน์ นับว่าเป็นโชคร้ายของเด็ก ๆ ที่มีคนอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งมีทั้งชายและหญิงพยายามรบกวนเด็ก ๆ ที่กำลังออนไลน์อยู่ รวมถึงการรบกวนในชีวิตจริงด้วย คนพวกนี้จะเรียนรู้แสวงหาวิธีการที่จะล่อหลอกให้เด็ก ๆ ออกมาพบตามนัด

สรุป อันตรายจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เกิดขึ้นจาก 2 ลักษณะ คือ อันตรายที่เกิดจากระบบอินเทอร์เน็ต และอันตรายที่เกิดจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ต สาเหตุอันเนื่องมาจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นระบบเครือข่ายที่ครอบคลุม และถูกเผยแพร่ออกไปทั่วทั้งโลก ทำให้มีกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้ใช้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในวงกว้าง ซึ่งการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตนั้นทำได้ง่าย อินเทอร์เน็ตจึงถูกนำมาใช้ในทางลบได้เช่นกัน ซึ่งจะส่งผลทำให้เกิดปัญหา และความเสียหายทั้งระบบอินเทอร์เน็ต และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเอง

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

2.3.1 แนวคิดเรื่องพฤติกรรมมนุษย์

พฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์หรือที่มนุษย์ได้แสดง หรือปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นกับมนุษย์เมื่อได้เผชิญกับสิ่งเร้า พฤติกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว อาจจะจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พฤติกรรมที่ไม่สามารถควบคุมได้เรียกว่า เป็นปฏิกิริยาสะท้อน เช่น การสะดุ้งเมื่อถูกเข็มแทง การกระพริบตา เมื่อมีสิ่งมากระทบกับสายตา ฯลฯ

2. พฤติกรรมที่สามารถควบคุมและจัดระเบียบได้ เนื่องจากมนุษย์มีสติปัญญา และอารมณ์ (EMOTION) เมื่อมีสิ่งเร้ามากระทบ สติปัญญา หรืออารมณ์จะเป็นตัวตัดสินว่าควรจะปล่อยกิริยาใดออกไป ถ้าสติปัญญาควบคุมการปล่อยกิริยา เราเรียกว่าเป็นการกระทำตามความคิด หรือทำด้วยสมอง แต่ถ้าอารมณ์ควบคุมเรียกว่า เป็นการทำตามอารมณ์ หรือปล่อยตามใจ นักจิตวิทยาส่วนใหญ่เชื่อว่า อารมณ์มีอิทธิพล หรือพลังมากกว่าสติปัญญา ทั้งนี้ เพราะมนุษย์ทุกคนยังมีความโลภ ความโกรธ ความหลง ทำให้พฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นไปตามความรู้สึกและอารมณ์เป็นพื้นฐาน

รูปแบบพฤติกรรมของมนุษย์ แบ่งได้เป็น 2 อย่าง คือ

1. พฤติกรรมเปิดเผย หรือพฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา ทำให้ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ สังเกตได้ เช่น การเดิน การหัวเราะ การพูด ฯลฯ

2. พฤติกรรมปกปิด หรือพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงแล้ว แต่ผู้อื่นไม่สามารถมองเห็นได้ สังเกตได้โดยตรงจนกว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้บอกหรือแสดงบางอย่างเพื่อให้คนอื่นรับรู้ได้ เช่น ความคิด อารมณ์ การรับรู้

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวทางทฤษฎีพฤติกรรมมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดัน ซึ่งแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของตัวมนุษย์

แรงผลักดันที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาก็คือ ความต้องการ ซึ่งความต้องการนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางจิตใจ

1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นแรงผลักดันที่อยู่ในระดับพื้นฐานที่สุด แต่มีพลังอำนาจสูงสุด เพราะเป็นแรงผลักดันที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอด มนุษย์จะต่อสู้ดิ้นรนทุกวิถีทาง เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะมาบำบัดความต้องการทางร่างกาย ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นทั้งทางที่ดีที่ถูกต้อง หรือทางที่ไม่ถูกต้องก็ได้ ความต้องการทางร่างกายที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอด ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่พอเหมาะ การพักผ่อน การขับถ่าย การสืบพันธุ์ ความปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ การตอบสนองความต้องการทางร่างกาย อันทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมานั้น สามารถกระทำได้ 2 ระดับ คือ

1.1.1 กิริยาสะท้อน เป็นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นไปได้โดยธรรมชาติ เช่น เมื่อร่างกายมีอุณหภูมิสูงกว่าปกติ ร่างกายก็จะขับเหงื่อออกมาเป็นการลดอุณหภูมิให้อยู่ในระดับพอเหมาะ

1.1.2 พฤติกรรมเจตนา เป็นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ต่อสิ่งเร้า โดยความตั้งใจ หรือความพอใจของตนเอง เช่น เมื่อรู้สึกตัวว่าร้อนก็จะไปอาบน้ำ หรือเปิดพัดลม เป็นต้น

1.2 ความต้องการทางจิตใจ เป็นแรงผลักดันที่อยู่ในระดับสูงขึ้นกว่าความต้องการทางร่างกาย แต่มีพลังอำนาจน้อยกว่า เพราะความต้องการทางจิตใจนี้ ไม่ใช่ความต้องการที่เป็นความตายของชีวิต จะเป็นความต้องการที่มาช่วยสร้างเสริมให้ชีวิตมีความสุขความสบายยิ่งขึ้นเท่านั้นมีนักจิตวิทยาหลายคนได้อธิบายถึงแรงผลักดันภายในร่างกาย อันมีผลทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในของมนุษย์นั้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวคิดในการจำแนกเป็นพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ

1. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ได้แก่
    - การรับ/ส่ง E-mail
    - การติดต่อทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค
2. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้
    - การหาข้อมูลข่าว สาร
    - การศึกษา

2. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อม

อริสโตเติล (Aristotle) เป็นผู้ที่เริ่มประกาศความเชื่อนี้ ต่อมาความคิดเช่นนี้กลับมามีอิทธิพลอีกในยุคของจอห์น ลอคค์ (John Locke) เบิร์คลีย์ (Berkley) และอีกหลายคน ซึ่งเชื่อว่าประสบการณ์ของมนุษย์ เป็นสิ่งที่ทำให้คนเราเกิดการเรียนรู้ที่จะกระทำพฤติกรรม เมื่อเกิดมานั้น มนุษย์มิได้มีความรู้ติดตัวมาแต่อย่างใด ล้วนแล้วแต่ต้องเรียนรู้ภายหลัง จากเกิดมาแล้วทั้งสิ้น ต่อเมื่อมีประสบการณ์แล้วจึงจะเรียนรู้ และจดจำประสบการณ์นั้นเอาไว้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการแสดงพฤติกรรมในอนาคตต่อไป (สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2528 : 2)

สกินเนอร์ (Skinner) เป็นนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำแนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมมนุษย์ถูกควบคุมโดยเงื่อนไขแห่งการเสริมแรง และเงื่อนไขแห่งการลงโทษ และด้วยเหตุนี้เอง มนุษย์จึงไม่มีเสรีภาพแต่ประการใด สกินเนอร์ชี้ให้เห็นว่าผลการกระทำของคนเรามีอยู่ 2 ประการ คือ ผลการกระทำที่ทำให้พอใจ ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริมให้แก่การกระทำนี้มีต่อไป (เงื่อนไขแห่งการเสริมแรง) และผลการกระทำที่ทำให้ไม่พอใจ ซึ่งจะเป็นตัวการที่ทำให้คนเราหยุดพฤติกรรม หรือการกระทำอันจะนำมาซึ่งผลการกระทำเช่นนี้ในอนาคต (เงื่อนไขแห่งการลงโทษ)

ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำนั้น พฤติกรรมหรือการตอบสนองจะขึ้นอยู่กับการเสริมแรงเป็นสำคัญ การเสริมแรงพฤติกรรมดำเนินไปอย่างซ้ำ ๆ สม่ำเสมอ พฤติกรรมการทำโทษ พฤติกรรมจะค่อย ๆ ลดลง (เรื่องเดียวกัน, หน้า 4)

พฤติกรรมที่ยังผลให้เกิดความพอใจ เช่น พฤติกรรมที่ทำแล้วได้รับคำชมเชย ได้ตำแหน่ง ได้เงิน ได้รับการยกย่อง ฯลฯ ก็จะมีโอกาสสูงมากที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคตในขณะที่พฤติกรรมที่ยังผลให้เกิดความไม่พอใจ เช่น ทำแล้วถูกตำหนิ เสียตำแหน่ง เสียเงิน ถูกทำร้าย ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ฯลฯ ก็จะหยุดไป ดังนั้น พฤติกรมของคนเราจึงถูกควบคุมโดยเงื่อนไขของผลการกระทำทั้ง 2 ประการ ดังกล่าว

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อมนั้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวคิดในการ จำแนกเป็นพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ

1. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองนโยบายของหน่วยงาน
    - การปฏิบัติงานโดยการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต
    - การสนองนโยบายตามแผนยุทธศาสตร์

3. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากทั้งแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

อัลเบิร์ต แบนดูรา (Aibert Bandura) นักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงมากในปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญแก่ลักษณะภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมว่าเป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรม เขาอธิบายว่าพฤติกรรมมนุษย์ องค์ประกอบภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน ในลักษณะที่แต่ละองค์ประกอบต้องสัมพันธ์กันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน หมายความว่า ในบางครั้งสิ่งแวดล้อมอาจจะมีส่วนในการทำให้เกิดพฤติกรรมได้มากกว่าองค์ประกอบภายในตัวบุคคล ส่วนในเวลาอื่นองค์ประกอบภายในตัวบุคคลก็อาจจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์มากกว่าสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์เช่นนี้อยู่ในลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน เป็นกระบวนการที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน และทั้งคู่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ในขณะเดียวกันพฤติกรรมมนุษย์ ก็มีอิทธิพลต่อทั้งสองสิ่งด้วยเหมือนกัน (เรื่องเดียวกัน, หน้า 5) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมนั้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวคิดในการจำแนกเป็นพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ

1. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง และอื่น ๆ
    - การดูหนัง ฟังเพลง
    - การซื้อ/ขายสินค้า และบริการ
    - การทำธุรกรรมทางการเงิน
    - การสนองนโยบายตามแผนยุทธศาสตร์

2.3.2 แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต

มาริษา ปานงาม (2545) การสื่อสาร เป็นการติดต่อระหว่างมนุษย์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งทำให้ฝ่ายหนึ่งรับรู้ความหมายจากอีกฝ่ายหนึ่ง และเกิดการตอบสนอง ปัจจุบันการสื่อสารมีมากมายหลายวิธี อาจเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ โทรศัพท์มือถือ ดาวเทียม ระบบโทรคมนาคม หรือการสื่อสารระบบเครือข่ายที่อาศัยดาวเทียม และสายเคเบิลใยแก้ว หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อินเทอร์เน็ต

ชำนาญ เชาวกีรติพงศ์ (2546, หน้า 111-112) การสื่อสารคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นรูปแบบการสื่อสารอีกรูปแบบที่มีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสารของมนุษย์อย่างเด่นชัด และทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จุดเด่นของระบบอินเทอร์เน็ต คือ เป็นระบบที่มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันทุกแห่งในโลกได้อย่างไม่มีขีดจำกัด และไร้พรมแดนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ ระบบอินเทอร์เน็ตยังสามารถให้บริการสื่อสารได้หลายรูปแบบ จนถึงขึ้นเป็นการสื่อสารไร้สาย และสามารถพัฒนาจนกลายเป็นระบบการสื่อสารความเร็วสูง สำหรับรองรับบริการสื่อสารรูปแบบใหม่ ๆ ได้

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของเทคโนโลยีการสื่อสาร นอกจาก่อให้เกิดรูปแบบใหม่ของการสื่อสารแล้ว ยังก่อให้เกิดรูปแบบใหม่ของพฤติกรรมการสื่อสาร ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากรูปแบบที่เคยมี ได้แก่ พฤติกรรมการสื่อสารไซเบอร์ (eyber communications) เป็นพฤติกรรมการสื่อสารที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการสื่อสารในทุกด้าน ทั้งด้านกระบวนการคัดสรร จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ การนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบที่หลากหลาย และการสื่อสารผ่านสื่อโดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับเทคโนโลยีโทรคมนาคม ซึ่งลดระยะทางในการเข้าถึงสารสนเทศ มีการให้บริการสารสนเทศในรูปแบบใหม่ ๆ ที่คำนึงถึงความต้องการของผู้รับบริการสารสนเทศให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ในเวลาอันรวดเร็ว

สรุป แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นวิธีทางการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีบทบาทในการสื่อสารที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นทุกวัน โดยจุดเด่นของการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต คือ เป็นการสื่อสารที่กว้างขวาง เชื่อมโยงกันในระหว่างบุคคลหนึ่งสู่อีกสังคมหนึ่งได้อย่างทั่วถึง สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันทุกแห่งในโลกได้อย่างไม่มีข้อจำกัด ทุกวันนี้ อินเทอร์เน็ตนั้นมีการพัฒนาศักยภาพสูงสุด เพื่อรองรับกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวัน ซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการรองรับบริการสื่อสาร รูปแบบใหม่ ๆ ได้ในอนาคต

2.4 ภูมิหลังของ กรมชลประทาน สามเสน

กรมชลประทาน มีหน้าที่จัดให้ได้มาซึ่งน้ำเพื่อกักเก็บรักษา ควบคุม ส่ง ระบาย หรือแบ่งน้ำเพื่อการเกษตร การพลังงาน การสาธารณูปโภค หรือการอุตสาหกรรม และหมายรวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำกับการคมนาคมทางน้ำซึ่งอยู่ในเขตชลประทาน กรมชลประทาน อยู่ในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบ่งอำนาจหน้าที่ เป็นสำนักต่าง ๆ ดังนี้

- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองการเงินและบัญชี
- สำนักกฎหมายและที่ดิน

- กองแผนงาน
- กองพัสดุ
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- สำนักเครื่องจักรกล
- สำนักบริหารโครงการ
- สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล
- สำนักวิจัยและพัฒนา
- สำนักสำรวจด้านวิศวกรรมและธรณีวิทยา
- สำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม
- สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
- สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่
- กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง
- สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง
- กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- กลุ่มตรวจสอบภายใน
- กองส่งเสริมการมีส่วนรวมของประชาชน
- สำนักงานชลประทานที่ 1 – 17

วิสัยทัศน์

“ กรมชลประทานเป็นองค์กรนำด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการให้มีพื้นที่ชลประทาน อยู่ในลำดับ 1 ใน 10 ของโลก ”

พันธกิจ

1. พัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพของลุ่มน้ำให้เกิดความสมดุล
2. บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการให้เพียงพอ ทั่วถึง และเป็นธรรม
3. ดำเนินการป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำตามภารกิจอย่างเหมาะสม
4. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

2. การบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

3. การป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำตามภารกิจ

แผนที่ยุทธศาสตร์

แผนที่ยุทธศาสตร์ แบ่งออกเป็น 4 มิติ 19 เป้าประสงค์ ดังนี้

1. มิติประสิทธิผลตามพันธกิจ มี 3 เป้าประสงค์

2. มิติคุณภาพการให้บริการ มี 4 เป้าประสงค์

3. มิติประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ มี 8 เป้าประสงค์

4. มิติการพัฒนาองค์กร มี 4 เป้าประสงค์

ในมิติที่ 4 นี้เอง จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยระบุ เป้าประสงค์ที่ 18. มีระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ 29 : ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ

กลยุทธ์ที่ 24 : พัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

มีแนวทางการจัดโครงการ 2 โครงการ คือ

1. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศตามแผนปฏิบัติงานประจำปี

2. โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนปฏิบัติงานประจำปี

ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่จัดทำขึ้นใหม่ตามแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยวัดระดับความสำเร็จของการพัฒนาเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 1 : ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของระบบ

ระดับ 2 : การออกแบบระบบ

ระดับ 3 : การพัฒนาระบบ

ระดับ 4 : การติดตั้งและทดสอบระบบ

ระดับ 5 : การประเมินผลและจัดทำคู่มือ

การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ของกรมชลประทานปี 2556 – 2559 นั้น แสดงให้เห็นถึงนโยบายของหน่วยงานหรือองค์กรที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัษณ ยุวรักษ์ (2542) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย (wifi) กรณีศึกษา : กลุ่มประชาชนทั่วไป ในเขตพื้นที่สยามเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย (wifi) กรณีศึกษา กลุ่มประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่สยามเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่สยามเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 400 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบ T-Test และ One-Way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย (wifi) ส่วนมากเคยใช้บริการอยู่แล้ว ในระดับการศึกษาส่วนมาก ระดับปริญญาตรี ใช้งานอินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย (wifi) ที่ความเร็ว 1024 / 515 KBPS TRUE Corperate ส่วนใหญ่รู้จักอินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟายจากสื่ออินเทอร์เน็ต ช่วงเวลาที่ใช้บริการ 18.01 – 22.00 น. การเข้าใช้งาน 1 – 7 ครั้งต่อสัปดาห์ครั้งละ 1 – 3 ชั่วโมง มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 4 ปี และวัตถุประสงค์ของการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดตามข้อมูลข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ต ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติดรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย (wifi) ในภาพรวม จำแนกตามด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย (wifi) ดังนี้ คือ ด้านราคา ด้านบุคลากร ด้านการนำเสนอทางลักษณะของกายภาพ และด้านกระบวนการการให้บริการ การทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟายแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สมมติฐานที่ 2 อายุที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟายแตกต่างกัน พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านการนำเสนอลักษณะของกายภาพ ไม่แตกต่างกัน สมมติฐานที่ 3 ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย แตกต่างกัน พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านการนำเสนอลักษณะของกายภาพ ไม่แตกต่างกัน สมมติฐานที่ 4 อาชีพแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมอินเทอร์เน็ตไรสายวายฟาย แตกต่างกัน พบว่า ส่วนมากแตกต่างกัน ยกเว้นด้านราคา ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านบริการ ที่ไม่แตกต่างกัน สมมติฐานที่ 5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ไร้สายวายฟาย แตกต่างกัน พบว่า ส่วนมากไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการจัดจำหน่าย ที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีจุดบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายวายฟาย (wifi) Hotspot จำนวนมาก ๆ ความเร็วในการับส่งข้อมูลสูง ๆ มีโปรโมชั่นเรื่องราคาต่าง ๆ ตามกลุ่มการใช้งานเมื่อเชื่อมต่อแล้วไม่หลุดในขณะใช้งาน มีประสิทธิภาพในการใช้งานสูง และควรมีผลิตภัณฑ์ตัวอย่างให้ทดลองใช้งาน

สมโภชน์ เข็มเพชร์ (2547) การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารมาใช้ในงานตำรวจ กรณีศึกษา : กองบังคับการปราบปราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารเข้ามาใช้ในงานตำรวจอย่างมีประสิทธิผลสูงสุด และเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาบุคลากรในกองบังคับการปราบปราม โดยใช้กลุ่มจากเจ้าน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบังคับการปราบปราม จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นและความพอเพียงในการใช้งานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารภายในกองบังคับการปราบปราม ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการใช้งานและความต้องการในการอบรมโปรแกรมซอฟต์แวร์ และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดกองบังคับการปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า T-test ด้วยวิธี Independent Sample t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิต 0.05

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุ 40 ปี ขึ้นไป ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีมีสัดส่วนเท่ากัน อายุราชการมากกว่า 10 ปี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านธุรการมากที่สุด รองลงมาด้านงานสืบสวน กลุ่มตัวเอย่างกึ่งหนึ่งใช้คอมพิวเตอร์และการสื่อสาร ภายในกรมบังคับการปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อยู่ในระดับมาก พบว่า คอมพิวเตอร์ PC และคอมพิวเตอร์ Notebook มีความเพียงพอต่อการใช้งานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารภายในกองบังคับการปราบปราม ต่ำกว่าร้อยละ 50 ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารภายในกองบังคับการปราบปราม อยู่ในระดับปานกลาง โดยต้องการอบรมโปรแกรมซอฟต์แวร์ Microsoft Access กับ

งานฐานข้อมูลมากที่สุด รองลงมา คือ โปรแกรม Microsoft Powerpoint กับการนำเสนอ ปัจจุบันปัญหาในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดกองบังคับการปราบปราม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีปัญหาการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารมาใช้งานตำรวจไม่แตกต่างกัน และระดับการศึกษา อายุราชการ แผนกงานที่ปฏิบัติ และลักษณะการทำงานที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ แตกต่างกัน มีปัญหาการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร มาใช้ในงานตำรวจภาพรวมแตกต่างกัน

แนวทางแก้ไขปัญหา คือ สำรวจการใช้งานคอมพิวเตอร์และโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อการจัดหาคอมพิวเตอร์และโปรแกรมให้เหมาะสมกับปริมาณงานในแต่ละหน่วยงาน จัดฝึกอบรมโปรแกรมสำเร็จรูปเพิ่มเติมให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ การใช้งาน Microsoft Access กับงานฐานข้อมูล การใช้งาน Microsoft Powerpoint กับการนำเสนอ การใช้ Microsoft Excel กับงานคำนวณ การใช้ Microsoft Word กับงานพิมพ์ การใช้ Adobe photoshop ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในหน่วยงานที่มีความจำเป็นต้องใช้โปรแกรมดังกล่าว ควรส่งเสริมให้บุคคลควรมีการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้เกิดความทันสมัย และความสามารถรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ระดับสากลได้ จัดเก็บและสืบค้นข้อมูลในอนาคต จัดเจ้าหน้าที่ที่มีใจรักในงานคอมพิวเตอร์และมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับแต่ละหน่วยงาน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การสร้างเครื่องที่ใช้ในการวิจัย

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 4,042 คน (นายบุรินทร์ รัตนะ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน, กลุ่มทะเบียนประวัติบำเหน็จบำนาญ, สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล, กรมชลประทาน, 2557)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานเลขานุการกรม สำนักกฎหมายและที่ดิน สำนักบริหารโครงการ สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักสำรวจด้านวิศวกรรมและธรณีวิทยา สำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กองการเงินและบัญชี กองแผนงาน กองพัสดุ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มตรวจสอบภายใน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักส่งเสริมการมีส่วนรวมของประชาชน จำนวน 364 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบ่งชั้นภูมิแบบกำหนดสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling)

3.1.3 การกำหนดขนาดของจำนวนตัวอย่าง (Sample Size)

ใช้สูตร Taro Yamane (1973) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

สูตร

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

วิธีทำ N = 4,042 และ e = 0.05

$$n = \frac{4,042}{1 + 4,042(0.05)^2}$$

$$n = 363.98$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 364 ตัวอย่าง

สามารถนำมากำหนดอัตราส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน (นายบุรินทร์ รัตนะ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน, กลุ่มทะเบียนประวัติบำเหน็จบำนาญ, สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล, กรมชลประทาน, 2557)

ลำดับที่	สำนัก / กอง	จำนวน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	กลุ่มตรวจสอบภายใน	24	2
2	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	7	1
3	กองการเงินและบัญชี	168	15
4	กองแผนงาน	98	9
5	กองพัสดุ	108	10
6	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	94	8
7	กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	32	3
8	สำนักกฎหมายและที่ดิน	245	22
9	สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง	298	27
10	สำนักงานเลขานุการกรม	334	30
11	สำนักบริหารโครงการ	133	12
12	สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	770	70
13	สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล	160	14
14	กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง	338	30
15	สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่	667	60
16	สำนักสำรวจด้านวิศวกรรมและธรณีวิทยา	350	32
17	สำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม	216	19
	รวม	**4,042**	**364**

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้การแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของบุคลากร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว รวมทั้งหมด 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว รวมทั้งหมด 4 ข้อ และคำถามลักษณะคำถามปลายเปิด 1 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน โดยลักษณะข้อคำถามชนิดปลายปิดมีระดับการประมาณค่าเป็น 5 ระดับ โดยผู้ตอบสามารถเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน		**ระดับความพึงพอใจ**
5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ศึกษารายละเอียดกรอบแนวคิดในการวิจัยทั้งตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม เพื่อใช้เป็นแนวทาง และขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3.3.3 นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไข และหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้ว ไปหาค่าความน่าเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทดสอบ Try out กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา (Pre test) จำนวน 40 ตัวอย่าง และนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น จนกระทั่งได้ค่าไม่ต่ำกว่า 0.914 ก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ใช้การเก็บข้อมูลแบบ Face to Face โดยแจกเครื่องมือให้กับผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณของกลุ่มเป้าหมายที่จะทำการศึกษา จำนวน 364 ตัวอย่าง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของบุคลากร ช่วงเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต และระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต และตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน วิเคราะห์โดยหาค่าMean ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งกำหนดความค่าความถี่การใช้ 5 ระดับ คือ

คะแนน		**ระดับการใช้งาน**
5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

5 เกณฑ์การประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการวัดข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ซึ่งผู้วิจัยใช้สูตรคำนวณหาช่วงกว้างของชั้นดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด – คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น (ระดับการวัด)}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$= 0.80$$

ดังนั้น สามารถกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศ ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีการใช้การสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีการใช้การสนเทศอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีการใช้การสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีการใช้การสนเทศอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีการใช้การสนเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 การทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต่างของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ตามปัจจัยส่วนบุคล

ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

3.6.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าความถี่ และร้อยละ (Frequency & Percentage) ในการสรุปข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.6.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่า Independent Sample t-test สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม เพื่อตอบโจทย์สมมติฐานข้อที่ 1 และ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อตอบโจทย์สมมติฐานข้อที่ 2, 3 และ 4

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ซึ่งได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ ดังนี้

N	แทน	จำนวนบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน กลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ f
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอเป็นตาราง ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูล 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของบุคลากร

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของบุคลากร

ตาราง 4.1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	**ความถี่**	**ร้อยละ**
ชาย	104	28.6
หญิง	260	71.4
รวม	**364**	**100**

จากตาราง 4.1 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีจำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ มีจำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 และเพศชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6

ตาราง 4.2 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
20 – 30 ปี	113	31.0	2
31 – 40 ปี	117	32.1	1
41 – 50 ปี	70	19.2	3
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	64	17.6	4
รวม	**364**	**100**	

จากตาราง 4.2 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีช่วงอายุ 31 – 40 ปี มากที่สุด คือ มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 20 – 30 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6

ตาราง 4.3 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	73	20.0	2
ปริญญาตรี	242	65.5	1
สูงกว่าปริญญาตรี	49	13.5	3
รวม	**364**	**100**	

จากตาราง 4.3 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด คือ มีจำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

ตาราง 4.4 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของบุคลากร

ประเภทของบุคลากร	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
ข้าราชการ	195	53.6	1
พนักงานราชการ	54	14.8	3
ลูกจ้างประจำ	40	11.0	4
ลูกจ้างชั่วคราว	75	20.6	2
รวม	**364**	**100**	

จากตาราง 4.4 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน เป็นข้าราชการมากที่สุด คือ มีจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมา คือ ลูกจ้างชั่วคราว มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และพนักงานราชการ มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และลูกจ้างประจำ น้อยที่สุด คือ มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4.5 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต	**ความถี่**	**ร้อยละ**	**อันดับ**
06.01 – 12.00 น.	92	25.3	2
06.01 – 12.00 น.	216	59.3	1
18.01 – 24.00 น.	56	15.4	3
00.01 – 06.00 น.	-	-	
รวม	364	100	

จากตาราง 4.5 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีช่วงเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต คือ ช่วงเวลา 12.01 – 18.00 น. มากที่สุด คือ มีผู้ใช้จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 59.3 รองลงมา คือ ช่วงเวลา 06.01 – 12.00 น. มีผู้ใช้จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 คน และช่วงเวลา 18.01 – 24.00 น. น้อยที่สุด คือ มีผู้ใช้จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ส่วนช่วงเวลา 00.01 – 06.00 น. ไม่พบว่ามีผู้ใช้

ตาราง 4.6 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง

ระยะเวลาในการใช้	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1 – 3 ชั่วโมง/ครั้ง	225	61.8	1
4 – 6 ชั่วโมง/ครั้ง	100	27.5	2
7 – 9 ชั่วโมง/ครั้ง	22	6.0	3
10 – 12 ชั่วโมง/ครั้ง	17	4.7	4
รวม	364	100	

จากตาราง 4.6 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง คือ 1 – 3 ชั่วโมง/ครั้ง มากที่สุด คือ มีจำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงมา คือ 4 – 6 ชั่วโมง/ครั้ง มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และ 7 – 9 ชั่วโมง/ครั้ง มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และ 10 – 12 ชั่วโมง/ครั้ง น้อยที่สุด คือ มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7

ตาราง 4.7 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตต่อวัน

จำนวนการใช้อินเทอร์เน็ต	**ความถี่**	**ร้อยละ**	**อันดับ**
น้อยกว่า 3 ครั้ง	77	21.2	3
4 – 6 ครั้ง	170	46.7	1
7 – 9 ครั้ง	31	8.5	4
10 ครั้งขึ้นไป	86	23.6	2
รวม	**364**	**100**	

จากตาราง 4.7 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีจำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตต่อวัน คือ 4 – 6 ครั้ง มากที่สุด คือ มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมา คือ 10 ครั้งขึ้นไป มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และน้อยกว่า 3 ครั้ง มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 และ 7 – 9 ครั้ง น้อยที่สุด คือ มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

ตาราง 4.8 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 364)

อุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
คอมพิวเตอร์ PC	303	83.2	1
คอมพิวเตอร์ Notebook	74	20.3	3
Tablet	70	19.2	4
อุปกรณ์มือถือ	233	64.0	2

จากตาราง 4.8 พบว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน คือ คอมพิวเตอร์ PC มากที่สุด คือ มีจำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 83.2 รองลงมา คือ อุปกรณ์มือถือ มีจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 และคอมพิวเตอร์ Notebook มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และ Tablet น้อยที่สุด คือ มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2

ตาราง 4.9 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเว็บไซต์ที่ใช้บริการ โปรดระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 364)

ข้อมูลเว็บไซต์	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
4share	4	1.10	19
admincourt.go.th	1	0.27	26
advice.co.th	1	0.27	26
bb.go.th	1	0.27	26
cgd.go.th	5	1.37	16
Ebay	1	0.27	26
facebook	80	21.98	2
gfmis.go.th	1	0.27	26
gis2me.com	1	0.27	26
gistda.or.th	1	0.27	26
gmail	21	5.77	7
Google	197	54.12	1
gpf.or.th	1	0.27	26
hongsamut.com	1	0.27	26
hotmail	34	9.34	5
Instagram	1	0.27	26
jadroob.com	6	1.65	14

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ข้อมูลเว็บไซต์	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
jib.co.th	1	0.27	26
kapook	21	5.77	7
Kbank	1	0.27	26
krisdika.go.th	1	0.27	26
kromchon.com	5	1.37	16
Ktb	1	0.27	26
lazada.co.th	2	0.55	21
longdo.com	1	0.27	26
manager.co.th	5	1.37	16
matichon.co.th	1	0.27	26
moneychannel.co.th	1	0.27	26
Mthai	6	1.65	14
niyay.com	1	0.27	26
ocsc.go.th	8	2.20	12
supplyrid.com	4	1.10	19
pantown.com	1	0.27	26
olx.co.th	1	0.27	26
opdc.go.th	1	0.27	26

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ข้อมูลเว็บไซต์	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
pantip	13	3.57	9
pinterest.com	1	0.27	26
price.moc.go.th	1	0.27	26
rid.go.th	67	18.41	3
sanook	28	7.69	6
saraban.kromchol.comsettrade.com	8	2.20	12
siamfishing.com	1	0.27	26
siamphone	2	0.55	21
siamsport	2	0.55	21
ssru.ac.th	1	0.27	26
stou.ac.th	1	0.27	26
tango	1	0.27	26
tararod	2	0.55	21
taklong.com	1	0.27	26
teenee	9	2.47	11
thailis.or.th	1	0.27	26
thairat.co.th	1	0.27	26
tmd.go.th	2	0.55	21

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ข้อมูลเว็บไซต์	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
weloveshopping	1	0.27	26
Yahoo	13	3.57	9
yenta4	1	0.27	26
Youtube	43	11.81	4

จากตาราง 4.9 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีเว็บไซต์ที่ใช้บริการมากที่สุด คือ Google จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 54.12 รองลงมา คือ facebook จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.98 rid.go.th จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.41 youtube จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 hotmail จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.34 sanook จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 gmail และ kapook จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.77 pantip และ Yahoo จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.57 teenee จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.47 ocsc.go.th และ saraban.kromchol.com จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 jadroob.com และ mthai จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.65 cgd.go.th , kromchon.com และ manager.co.th จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.37 4share และ supplyrid.con จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 lazada.cot.h , siamphone , siamsport , tararod และ tmd.go.th จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.55 admincourt.go.th , advice.co.th , bb.go.th , ebay , gfmis.go.th , gis2me.com , gistda.or.th , gpf.or.th , hongsamut.com , instagram , jib.co.th , kbank , krisdika.go.th , ktb , longdo.com , matichon.co.th , moneychannel.co.th , niyay.com , pantown.com , olx.co.th , opdc.go.th , pinterest.com , price.moc.go.th , siamfishing.com , ssru.ac.th , stou.ac.th , tango , taklong.com , thailis.or.th , thairat.co.th , weloveshopping และ yenta4 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.27

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในภาพรวม (n = 364)

พฤติกรรมการใช้	M	S.D	ระดับการใช้	ลำดับ
1. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร	3.94	0.939	ปานกลาง	2
2. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้	4.19	0.826	มาก	1
3. การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน	3.89	0.864	ปานกลาง	3
4. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์	2.57	1.158	น้อย	5
5. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง	3.49	1.122	ปานกลาง	4
รวม	**3.62**	**1.124**	**ปานกลาง**	**2**

จากตาราง 4.10 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.62 , S.D = 1.124) มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก (M = 4.19 , S.D = 0.826) รองลงมาเป็น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.94 , S.D = 0.939) การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.89 , S.D = 0.864) การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.49 , S.D = 1.122) และลำดับสุดท้าย การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ อยู่ในระดับน้อย (M = 2.57 , S.D = 1.158)

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร (n = 364)

พฤติกรรมการใช้	M	S.D	**ระดับการใช้**	**ลำดับ**
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร				
1. ท่านมีการใช้บริการ รับ – ส่ง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) ในการติดต่อสื่อสารภายในระหว่างองค์กร	3.54	1.227	ปานกลาง	2
2. ท่านมีการใช้บริการ รับ – ส่ง อีเมล์ ในการติดต่อสื่อสารภายนอก	3.37	1.256	ปานกลาง	3
3. ท่านใช้บริการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านช่องทางการแชท เว็บไซต์ Facebook	3.34	1.354	ปานกลาง	4
4. ท่านใช้บริการติดต่อสื่อสาร ช่องทางการแชท ผ่านโปรแกรม Line	3.66	1.336	ปานกลาง	1
รวม	**3.48**	**1.336**	**ปานกลาง**	

จากตาราง 4.11 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสารในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.48 , S.D = 1.336) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การใช้บริการติดต่อสื่อสารช่องทางการแชท ผ่านโปรแกรม Line อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับแรก (M = 3.66 , S.D = 1.336) รองลงมา คือ การใช้บริการ รับ – ส่ง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) ในการติดต่อสื่อสารภายในระหว่างองค์กร อยู่ในระดับ ปานกลาง (M = 3.54 , S.D = 1.227) และการใช้บริการ รับ – ส่ง อีเมล์ ในการติดต่อสื่อสารภายนอก อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.37 , S.D = 1.256) และลำดับสุดท้าย การใช้บริการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านช่องทางการแชท เว็บไซต์ Facebook อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.34 , S.D = 1.354)

ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ (n = 364)

พฤติกรรมการใช้	M	S.D	**ระดับการใช้**	**ลำดับ**
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้				
1. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตในการหาความรู้ข่าวสารประจำวัน โดยการสืบค้น (www)	4.15	0.859	มาก	1
2. ท่านใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลข่าวสารเรื่องการศึกษา การสมัครเรียน แนะนำหลักสูตรต่าง ๆ ทุนการศึกษา	3.35	1.227	ปานกลาง	3
3. ท่านใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา บทความวิชาการ งานวิจัย	3.41	1.143	ปานกลาง	2
4. ท่านใช้บริการ E-learning	2.86	1.135	น้อย	4
รวม	**3.44**	**1.135**	**ปานกลาง**	

จากตาราง 4.12 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.44 , S.D = 1.135) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ใช้อินเทอร์เน็ตในการหาความรู้ข่าวสารประจำวันโดยการสืบค้น (www) อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก (M = 4.15 , S.D = 0.859) รองลงมา คือ ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา บทความวิชาการ งานวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.41 , S.D = 1.143) และใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลข่าวสารเรื่องการศึกษา การสมัครเรียน แนะนำหลักสูตรต่าง ๆ ทุนการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.35 , S.D = 1.227) และลำดับสุดท้าย ใช้บริการ E-learning อยู่ในระดับน้อย (M = 2.86 , S.D = 1.135)

ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน (n = 364)

พฤติกรรมการใช้	M	S.D	**ระดับการใช้**	**ลำดับ**
การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน				
1. หน่วยงานมีการส่งเสริมสนับสนุนด้านการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.74	0.988	ปานกลาง	1
2. การปฏิบัติงานโดยการใช้เครือข่ายอินทราเน็ต (Intranet)	3.62	1.121	ปานกลาง	4
3. มีระบบการใช้ฐานข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลจากส่วนกลาง	3.67	0.975	ปานกลาง	3
4. หน่วยงานมีช่องทางการให้บริการประชาชนผ่านหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน	3.71	1.039	ปานกลาง	2
รวม	**3.69**	**1.044**	**ปานกลาง**	

จากตาราง 4.13 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงานในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.69 , S.D = 1.044) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หน่วยงานมีการส่งเสริมสนับสนุนด้านการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับแรก (M = 3.74 , S.D = 0.988) รองลงมา คือ หน่วยงานมีช่องทางการให้บริการประชาชนผ่านหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.71 , S.D = 1.039) และมีระบบการใช้ฐานข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลจากส่วนกลาง อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.67 , S.D = 0.975) และลำดับสุดท้าย การปฏิบัติงานโดยการใช้เครือข่ายอินทราเน็ต (Intranet) (M = 3.62 , S.D = 1.121)

ตาราง 4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ (n = 364)

พฤติกรรมการใช้	M	S.D	**ระดับการใช้**	**ลำดับ**
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์				
1. ท่านเคยใช้บริการซื้อสินค้าออนไลน์	2.55	1.355	น้อย	1
2. ท่านเคยใช้บริการขายสินค้าออนไลน์	2.04	1.298	น้อย	3
3. ท่านเคยทำธุรกรรมทางการเงิน (E-banking) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	2.08	1.336	น้อย	2
รวม	2.22	1.331	**น้อย**	

จากตาราง 4.14 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย (M = 2.22 , S.D = 1.331) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เคยใช้บริการซื้อสินค้าออนไลน์ อยู่ระดับน้อยเป็นลำดับแรก (M = 2.55 , S.D = 1.355) รองลงมา คือ เคยทำธุรกรรมทางการเงิน (E-banking) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับน้อย (M = 2.08 , S.D = 1.336) และลำดับสุดท้าย เคยใช้บริการขายสินค้าออนไลน์ อยู่ในระดับน้อย (M = 2.04 , S.D = 1.298)

ตาราง 4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ในรายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง (n = 364)

พฤติกรรมการใช้	M	S.D	**ระดับการใช้**	**ลำดับ**
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง				
1. ท่านเคยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อดูละครย้อนหลัง ภาพยนตร์ เกมส์โชว์ ซึ่งเป็นรายการในประเทศไทย	3.30	1.304	ปานกลาง	2
2. ท่านเคยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อดูละครย้อนหลัง ภาพยนตร์ เกมส์โชว์ ซึ่งเป็นรายการในต่างประเทศ	2.90	1.360	น้อย	3
3. ท่านเคยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อฟังเพลงผ่านทาง เว็บไซต์ Youtube	3.42	1.299	ปานกลาง	1
4. ท่านเคยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อฟังเพลงผ่านทาง เว็บไซต์ 4Share	2.68	1.413	น้อย	4
รวม	**3.07**	**1.409**	**ปานกลาง**	

จากตาราง 4.15 พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.07 , S.D = 1.409) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อฟังเพลงผ่านทาง เว็บไซต์ Youtube อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับแรก (M = 3.42 , S.D = 1.299) รองลงมา คือ ใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อดูละครย้อนหลัง ภาพยนตร์ เกมส์โชว์ ซึ่งเป็นรายการในประเทศไทย อยู่ระดับปานกลาง (M = 3.30 , S.D = 1.304) และใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อดูละครย้อนหลัง ภาพยนตร์ เกมส์โชว์ ซึ่งเป็นรายการในต่างประเทศ อยู่ในระดับน้อย (M = 2.90 , S.D = 1.360) และลำดับสุดท้าย ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อฟังเพลงผ่านทาง เว็บไซต์ 4Share อยู่ในระดับน้อย (M = 2.68 , S.D = 1.413)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

4.1 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีเพศต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความแตกต่างกัน

ตาราง 4.16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามเพศ

ระดับการใช้อินเทอร์เน็ต	ชาย		หญิง		t	Sig.
	M	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร	3	0.942	3.95	0.939	0.188	0.532
2. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้	4.27	0.753	4.16	0.853	0.300	0.714
3. การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน	3.75	0.879	3.95	0.853	-0.004	0.077
4. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์	2.51	1.231	2.60	1.129	0.174	0.096
5. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง	3.42	1.155	3.52	1.110	0.160	0.455

จากตาราง 4.16 พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ สรุปได้ดังนี้

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีเพศต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีเพศต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีเพศต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4.2 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความแตกต่างกัน

ตาราง 4.17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามอายุ

ระดับการใช้อินเทอร์เน็ต	20 – 30 ปี		31 – 40 ปี		41 – 50 ปี		มากกว่า 50 ปีขึ้นไป		F	Sig.
	M	S.D	M	S.D	M	S.D	M	S.D		
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร	4.15	0.879	4.04	0.855	3.79	1.075	3.56	0.906	6.747	0.000
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้	4.28	0.738	4.25	0.742	4.27	0.833	3.83	1.017	5.158	0.002
การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน	3.86	0.822	3.88	0.882	4.07	0.767	3.89	0.864	1.427	0.235
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์	2.90	1.094	2.60	1.138	2.31	1.149	2.23	1.178	6.324	0.000
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง	3.96	0.949	3.46	1.156	3.23	1.106	3.02	1.076	12.719	0.000

จากตาราง 4.17 พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ สรุปได้ดังนี้

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4.3 ทดสอบสมมติฐานข้อที่3 บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความแตกต่างกัน

ตาราง 4.18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ระดับการใช้อินเทอร์เน็ต	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		F	Sig.
	M	S.D	M	S.D	M	S.D		
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร	3.95	0.941	3.92	0.978	4.06	0.719	0.478	0.621
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้	4.12	0.881	4.37	0.636	4.19	0.826	1.417	0.244
การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน	3.86	0.918	3.87	0.849	4.06	0.852	1.077	0.342
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์	2.66	1.204	2.55	1.156	2.55	1.119	0.236	0.790
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง	3.37	1.137	3.52	1.098	3.55	1.226	0.557	0.574

จากตาราง 4.18 พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ สรุปได้ดังนี้

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง มีค่านัยสำคัญมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4.4 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความแตกต่างกัน

ตาราง 4.19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามประเภทของบุคลากร

ระดับการใช้อินเทอร์เน็ต	ข้าราชการ		พนักงานราชการ		ลูกจ้างประจำ		ลูกจ้างชั่วคราว		F	Sig.
	M	S.D	M	S.D	M	S.D	M	S.D		
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร	3.88	0.984	4.09	0.967	3.68	0.888	4.15	0.766	3.099	0.027
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้	4.21	0.801	4.18	0.844	3.73	0.877	4.40	0.735	6.110	0.000
การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน	3.95	0.806	3.78	0.975	3.55	0.904	4.01	0.862	3.216	0.023
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์	2.41	1.154	2.78	1.150	2.33	1.141	2.99	1.072	5.955	0.001
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง	3.36	1.144	3.82	1.124	3.18	1.059	3.76	0.998	5.090	0.002

จากตาราง 4.19 พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ สรุปได้ดังนี้

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง มีค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกันจะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และระดับของการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง ของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำนวน 4,042 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากร จำนวน 364 คน ซึ่งได้มาจาก การกำหนดตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Taro Yamane, 1973) กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบ่งชั้นภูมิแบบกำหนดสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีจำนวน 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของบุคลากร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว รวมทั้งหมด 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว รวมทั้งหมด 4 ข้อ และคำถามลักษณะคำถามปลายเปิด 1 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน โดยลักษณะข้อคำถามชนิดปลายปิดมีระดับการประมาณค่าเป็น 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.914

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Independent Sample t-test สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ย ระหว่าง 2 กลุ่ม และ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน โดยวิธีการแบ่งชั้นภูมิแบบกำหนดสัดส่วน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน ที่นำมาใช้ศึกษาในครั้งนี้ โดยเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว จากสำนัก/กอง ในพื้นที่กรมชลประทาน สามเสน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.4 มีช่วงอายุ 31 – 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.1 มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.5 และเป็นข้าราชการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.6

5.1.2 พฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน มีช่วงเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต คือ ช่วงเวลา 12.01 – 18.00 น. มากที่สุด ร้อยละ 59.5 มีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง คือ 1 – 3 ชั่วโมง/ครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 61.8 มีจำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตต่อวัน คือ 4 – 6 ครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 46.7 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต คือ คอมพิวเตอร์ PC มากที่สุด ร้อยละ 83.2 และเว็บไซต์ที่ใช้บริการมากที่สุด คือ Google ร้อยละ 54.12

5.1.3 ระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน พบว่า มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ อยู่ในระดับมาก การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง อยู่ในระดับปานกลาง และการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ อยู่ในระดับน้อย

5.1.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามเพศ พบว่า ปัจจัยด้านเพศมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร

ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง ไม่แตกต่างกัน แต่ในบุคลากรที่มีอายุต่างกัน จะมีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน ไม่แตกต่างกัน บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง ไม่แตกต่างกัน และประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกัน พบว่า มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.5 การทดสอบสมมติฐาน

5.1.5.1 สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีเพศต่างกัน มีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.5.2 สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกัน มีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่มีอายุต่างกัน มีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาหาความรู้ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน ที่ไม่แตกต่างกัน

5.1.5.3 สมมติฐานที่ 3 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน พบว่า บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน มีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.5.4 สมมติฐานที่ 4 ประเภทของบุคลากรที่ต่างกันมีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน พบว่า ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกัน มีผลต่อระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

5.2.1 คุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากว่าเพศชาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 31 – 40 ปี มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด และส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรนุช สูตรกระโทก (2552) ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของข้าราชการสำนักงานศาลปกครอง พบว่า ข้าราชการสำนักงาน ศาลปกครอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรี เหลืองอร่าม (2549) ศึกษาเรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรทางการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี

5.2.2 พฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน มีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง คือ 1 – 3 ชั่วโมง/ครั้ง มีจำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตต่อวัน คือ 4 – 6 ครั้ง และเว็บไซต์ที่ใช้บริการมากที่สุด คือ Google รองลงมาคือ Facebook

ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2557 ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์เพิ่มสูงขึ้นจากการใช้งานโดยเฉลี่ย 32.3 ชั่วโมง

ต่อสัปดาห์ หรือประมาณ 4.6 ชั่วโมงต่อวัน ในปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็น 50.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือใช้เวลาประมาณ 7.2 ชั่วโมงต่อวัน และเครือข่ายสังคมออนไลน์ และแอปพลิเคชั่น ยอดนิยม 3 อันดับแรก ได้แก่ Facebook (ร้อยละ 93.7) LINE (ร้อยละ 86.8) และ Google+ (ร้อยละ 34.6) ซึ่งเมื่อเทียบกับปี 2556 จะเห็นว่ามีการสลับตำแหน่งกันระหว่าง LINE (ร้อยละ 61.1) และ Google+ (ร้อยละ 63.7) (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), สำนักยุทธศาสตร์, ส่วนงานดัชนีและสำรวจ, 2557)

5.2.3 ระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน พบว่า

- ปัจจัยด้านเพศ และด้านระดับการศึกษา บุคลากรที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
- ปัจจัยด้านอายุ บุคลากรที่มีอายุต่างกัน พบว่า มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาหาความรู้ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรนุช สูตรกระโทก (2552) ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของข้าราชการสำนักงานศาลปกครอง พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยาภรณ์ แสงอินทร์ (2552) ศึกษาเรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า อายุที่ต่างกันมีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตที่ต่างกัน
- ปัจจัยด้านระดับการศึกษา บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการศึกษาในยุคสมัยนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทขั้นพื้นฐานในการศึกษาทุกระดับชั้น ทำให้บุคลากรกรมชลประทาน

สามเสน มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในแต่ละด้านไม่มีความแตกต่างกัน

- ปัจจัยด้านประเภทบุคลากร ประเภทของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน ที่ต่างกัน พบว่า มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในแต่ละด้านส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อันเนื่องมาจากการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในบางโปรแกรมจะต้องมีการล็อคอินเข้าสู่ระบบ โดยรหัสผ่านเพื่อล็อคอินเข้าสู่ระบบอนุญาตเฉพาะข้าราชการ หรือผู้ที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติงานซึ่งต้องใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเท่านั้น ทำให้บุคลากรกรมชลประทาน สามเสน มีระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความแตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามเว็บไซต์ 3 อันดับแรก ได้แก่ Google , Facebook และ rid.go.th (เว็บไซต์ของกรมชลประทาน) ซึ่งสอดคล้องกับระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทานในภาพรวม ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงานซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง จากพฤติกรรมระดับการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทานดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 กรมชลประทาน สามเสน ควรให้ความสำคัญ และสนับสนุนการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ และเพิ่มขีดความสามารถให้บุคลากร อีกทั้งยังช่วยให้บุคลากรบางส่วนกล้าที่จะใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ทั้งนี้ กรมชลประทานควรจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ หรือระเบียบปฏิบัติในการใช้สารสนเทศที่เหมาะสมด้วย

5.3.2 กรมชลประทาน สามเสน ควรมีการจัดอบรม เพื่อเสริมสร้างทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตแก่บุคลากร เพื่อเพิ่มทักษะ ประสบการณ์ และพัฒนาศักยภาพในการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม ตามนโยบายของกรมชลประทาน ซึ่งมุ่งที่จะพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติงานของกรมชลประทาน

5.3.3 กรมชลประทาน สามเสน ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลเนื้อหาของสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ รวมถึงจัดรูปแบบให้มีความน่าสนใจ ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมบริการที่น่าสนใจ อัพเดทข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรของกรมชลประทาน สามเสน ซึ่งกรมชลประทานมีหน่วยงานที่สำคัญหลายหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ทุกหน่วยงานใช้ระบบสารสนเทศ โดยมีหน่วยงานหลัก คือ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร กรมชลประทาน สามเสน ซึ่งยังมีข้อจำกัดในการให้บริการหลายด้าน เช่น ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น ผู้ใช้ยังไม่สามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอใช้ในการปฏิบัติงาน บุคลากรที่สามารถให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่เพียงพอ ซึ่งถือเป็นข้อจำกัดที่สำคัญ ทำให้ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการใช้สารสนเทศไม่ครบทั้ง 5 ด้าน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ต้องเพิ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยกระจายไปส่วนภูมิภาคทั้ง 17 สำนัก เพื่อให้ได้ความหลากหลาย หรืออาจศึกษาเฉพาะการใช้งานเว็บไซต์ของกรมชลประทานเป็นลักษณะเจาะลึกเรื่องเดียว

เอกสารอ้างอิง

กัลยา รัตนศิวะ. (2547). **การศึกษาปัญหาประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต .ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ**. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

กมลชนก ศรีสมพันธ์. (ม.ป.ป.). **การศึกษาสภาพและการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์ในระดับประถมศึกษา**. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต การศึกษาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชลประทาน, กรม. **แผนยุทธศาสตร์ปี 2556 – 2559**.

นันทิยา มงคล. (2550). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี**.

ปาวีณา ฉ่ำกิ่ง. (2546). **สภาพและปัญหาการใช้งานอินเทอร์เน็ตในศูนย์การศึกษาจันทรเกษม สหะพานิช**. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต การศึกษาวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ธีระชาติ รุญเจริญ. (2547). **ปัญหาและความต้องการในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีษะเกษ**. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วรวุธ ป่าโพธิ์ชัย. (2554). **ความต้องการเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตวิชา ภูมิศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ**. วิทยาลัยการอาชีพขอบแก่น สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.

ศกุนตลา เกตุมณี. (2555). **พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นปีที่ 1-4 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.

ศศิวิมล สิรินันทเกตุ. (2546). **การยอมรับการใช้อินเทอร์เน็ตของข้าราชการในกรุงเทพมหานคร**. ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

ศักดิ์สิทธ์ พินิจชัย. (2548). **ทัศนคติและพฤติกรรมการแสวงหาความรู้โดยใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสนับสนุนการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี**. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สุกิจ วงษ์ทรงยศ. (ม.ป.ป.). **พฤติกรรมความพึงพอใจของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดขอนแก่น**. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พัฒนาธุรกรรมทางอิเลคทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), สำนักงาน. (2557). **รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2557**.

สุนทร พรหมวงศา. (2553). **ศึกษาพฤติกรรมการอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดหนองบัวลำพู**.

นายบุรินทร์ รัตนะ. (2557). เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน, กลุ่มทะเบียนประวัติบำเหน็จบำนาญ, สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล, กรมชลประทาน

Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. Third edition. New York: Harper and Row Publication

วีรนุช สูตรกระโทก. (2552). **การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของข้าราชการสำนักงานศาลปกครอง**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นิตยาภรณ์ แสงอินทร์. (2552). **การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรสำนักส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุพรรณบุรี**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุนทรี เหลืออร่าม. (2549). **การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรทางการแพทย์มหาวิทยาลัยมหิดล**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน

<u>คำชี้แจง</u>

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน

2. เพื่อศึกษาระดับของการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละด้านได้แก่ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้ การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ และการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2. แบบสอบถามฉบับนี้สอบถามบุคลากรกรมชลประทาน สามเสน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของบุคลากร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว รวมทั้งหมด 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว รวมทั้งหมด 4 ข้อ และคำถามลักษณะคำถามปลายเปิด 1 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน โดยลักษณะข้อคำถามชนิดปลายปิดมีระดับการประมาณค่าเป็น 5 ระดับ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ มา ณ โอกาสนี้

นางสาวรัตนา นางาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ เพื่อแสดงข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านเองตามความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ ☐ 1

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ ☐ 2

☐ 20 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี

☐ 41 – 50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา ☐ 3

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประเภทของบุคลากร ☐ 4

☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานราชการ

☐ ลูกจ้างประจำ ☐ ลูกจ้างชั่วคราว

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม

5. ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต ☐5

☐ 06.01 – 12.00 น. ☐ 12.01 – 18.00 น.

☐ 18.01 – 24.00 น. ☐ 00.01 – 06.00 น.

6. ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง ☐6

☐ 1 – 3 ชั่วโมง/ครั้ง ☐ 4 – 6 ชั่วโมง/ครั้ง

☐ 7 – 9 ชั่วโมง/ครั้ง ☐ 10 – 12 ชั่วโมง/ครั้ง

7. จำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตในต่อวัน ☐ 7

☐ น้อยกว่า 3 ครั้ง ☐ 4 – 6 ครั้ง

☐ 7 – 9 ครั้ง ☐ 10 ครั้งขึ้นไป

8.อุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 8

☐คอมพิวเตอร์ PC ☐คอมพิวเตอร์ Notebook

☐ Tablet ☐อุปกรณ์มือถือ

9. เว็บไซต์ที่ใช้บริการ โปรดระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐9

.....

.....

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน

<u>คำชี้แจง</u> โปรดพิจารณารายการต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของท่านด้วยการเขียนเครื่องหมาย ✓☐ ลงในช่องรายการ โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ลำดับ	ประเด็น	ระดับการใช้งาน					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร						☐10
2	การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้						☐11
3	การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน						☐12
4	การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์						☐13
5	การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง						☐14
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร							
6	ท่านมีการใช้บริการ รับ – ส่ง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) ในการติดต่อสื่อสารภายในระหว่างองค์กร						☐15
7	ท่านมีการใช้บริการ รับ – ส่ง อีเมล์ในการติดต่อสื่อสารภายนอก						☐16
8	ท่านใช้บริการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านช่องทางการแชท เว็บไซต์ Facebook						☐17
9	ท่านใช้บริการติดต่อสื่อสาร ช่องทางการแชท ผ่านโปรแกรม Line						☐18
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้							
10	ท่านใช้อินเทอร์เน็ตในการหาความรู้ข่าวสารประจำวันโดยการสืบค้น (www)						☐19

11	ท่านใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลข่าวสารเรื่องการศึกษา การสมัครเรียน แนะนำหลักสูตรต่าง ๆ ทุนการศึกษา						☐20
12	ท่านใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา บทความวิชาการ งานวิจัย						☐21
13	ท่านใช้บริการ E-learning						☐ 22
การใช้อินเทอร์เน็ตตามนโยบายของหน่วยงาน							
14	หน่วยงานมีการส่งเสริมสนับสนุนด้านการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						☐ 23
15	การปฏิบัติงานโดยการใช้เครือข่ายอินทราเน็ต (Intranet)						☐ 24
16	มีระบบการใช้ฐานข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลจากส่วนกลาง						☐ 25
17	หน่วยงานมีช่องทางการให้บริการประชาชนผ่านหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน						☐ 26
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์							
18	ท่านเคยใช้บริการซื้อสินค้าออนไลน์						☐ 27
19	ท่านเคยใช้บริการขายสินค้าออนไลน์						☐ 28

20	ท่านเคยทำธุรกรรมทางการเงิน (E-banking) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						☐ 29
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง							
21	ท่านเคยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อดูละครย้อนหลัง ภาพยนตร์ เกมส์โชว์ ซึ่งเป็นรายการในประเทศไทย						☐ 30
22	ท่านเคยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อดูละครย้อนหลัง ภาพยนตร์ เกมส์โชว์ ซึ่งเป็นรายการในต่างประเทศ						☐ 31
23	ท่านเคยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อฟังเพลงผ่านทาง เว็บไซต์ Youtube						☐ 32
24	ท่านเคยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อฟังเพลงผ่านทาง เว็บไซต์ 4Share						☐ 33

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นางสาวรัตนา นางาม

วัน เดือน ปี เกิด 8 มีนาคม 2521

ภูมิลำเนา โรงพยาบาลราชวิถี กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	**ชื่อสถาบัน**	**ปีที่สำเร็จการศึกษา**
บริหารธุรกิจบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร	พ.ศ. 2542 – 2541
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร	พ.ศ. 2540 – 2539
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร	พ.ศ. 2538 – 2536

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

พ.ศ. 2553 นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ กรมชลประทาน